

İspanyada İngiliz-İtalyan rekabeti arttı

KARMENİN YENİ AŞKLARI

İspanyada oynanan oyunu Prosper Mérimé'nin meşhur romanına ve Bizet'nin ölmez operasına benzemek zamanı geldi, Bizet'nin güzel eserleri bir opera komiktir; kahkahalar, şevk

Yazan : Muhittin Birgen

ve getaret için de başlar, bir facia ile nihayet bulur. Franco hareketinin Carmen'i (Karmen) ise korkunç bir facia ile başladı, ve, ga- (Devamı 2 inci sayfada)

Üç taraflı antikomünist paktın gizli bir maddesi

Pakta mevcut bir maddeye göre Almanya yakında eski müstemlekelerinden ikisini ele geçirecek. Sandey Kronikl gazetesi Almanya, Japonya ve İtalya arasında akdedilen antikomünist paktı hakkında bazı ifşaatla bulunmaktadır. Gazete şu malûmatı vermektedir: Alâkadar mahfellerde hüküm süren kanaate göre Japonya yakında mevcut gizli bir madde ile Saridenizdeki eski Alman müstemlekelerinden ikisini Tsing-

tan ve Kiyacıv limanlarını, Almanlara vermediği vâdetmiştir. Japonya'nın şimalindeki adalardan bazıları hakkında, da Almanya ile Japonya arasında ileride bazı müzakereler olacağına ihtimal verilmektedir. Bütün bu konuşmaları, Almanyanın Londra sefiri Fon Ribbentrop idare etmektedir. Berline Almanyanın yukarıda ismi geçen iki müstemlekeyi elde edeceği kanaati kuvvetlidir.

Makineye verilirken

Çine silâh ve para verilecek
Brüksel, 14 (Hususi) — Brüksel konferansı mesaisini resmen bitirmiştir. Maamafih kongre yarın da toplanarak itihaz edilen kararların tatbik şekilleri hakkında görüşmeler yapacaktır. Haber alındığına göre, Çin lehine alınacak bazı tedbirler hakkında uyuşulmuştur. Bu tedbirler meyanında Çine silâh, mühimmat ve para verilmesi de vardır. Bu yardım muhtelif devletler tarafından ve kendi mes'uliyetleri altında yapılacaktır. Maamafih bu yüzden çıkacak herhangi bir hâdise karşısında devletler müştereken hareket edeceklerdir.

Almanya'ya «ne istediği» soruluyor
Londra, 14 (Hususi) — İngiliz hazne nazırı Lord Halifax'ın Almanya'ya yapacağı seyahat hakkında şu mütemmim malûmat elde edilmiştir: Lord Halifax, Almanya'da ikamet ettiği müddet zarfında gerek B. Hitler ve gerek B. Göring ile müteaddid konuşmalar yapacaktır. Bu konuşmalar esnasında bilhassa Almanyanın müstemleke talebi, Çekoslovakya'da yaşayan Sudet Almanlarının vaziyeti mevzuubahs edilecek ve

Almanyanın kat'i bir şekilde «ne istediği» öğrenilecektir.

Mussolini İtalya Hollywood'unu açtı
Roma, 14 (Hususi) — Başvekil B. Mussolini, Romanın 40 kilometre ötesinde yeni tesis edilen sinema şehrinin açmıştır.

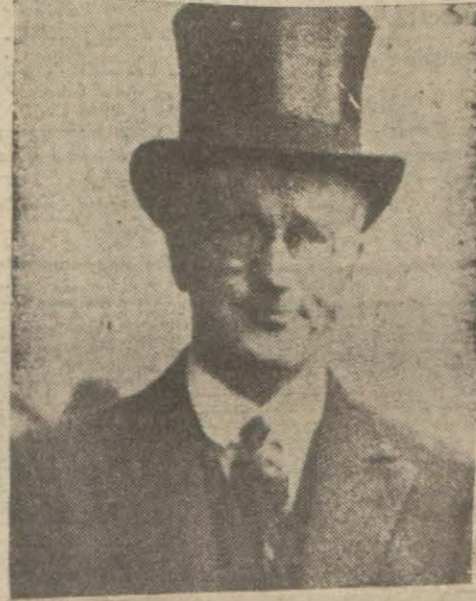
Romanyada kabine buhranı
Bükreş, 14 (Hususi) — Kabine buhranı eîân devam etmektedir. Hükümetin başına gelmek mevkiinde bulunan nasyonal köylü partisi, iktidar mevkiinde yalnız kalınak maksadile bazı şartlar ileri sürmektedir. Ezcümle kabineye başka partilerden aza almak teklifine yanaşmamaktadır. Kral dün Tatarescoyu kabul etmiştir.

İspanya Cumhuriyetinin nutku
Barselon, 14 (Hususi) — İspanya Cumhuriyeti B. Azana, dün, Madrid müdafilerine hitaben ve radyo ile neşredilen bir nutuk söylemiştir. İspanya Cumhuriyeti nutkunda, memleketin bugünkü acıklı vaziyetini teşrih ettikten sonra gayenin her şeyden evvel «harbi kazanmak» olduğunu söylemiş ve Madrid müdafilerini tesci etmiştir.

İspanyada Kraliyetin Teessüsüne İngiltere razı oldu

İtalya İspanyadaki gönüllüleri geri çekmekte tereddüd ediyor

Kraliyet hakkında İtalya ve Fransanın fikirleri meçhul

İngilterenin Franko nezdine göndermesi muhtemel olan Mümessil: Hodgson

Londra 13 (Hususi) — Star gazetesine göre, İspanyada muharib taraflar arasında bir mütarekenin akdi pek yakındır. İspanyada yeni kurulacak olan rejim kraliyet rejimi olacaktır. Bu hususta İngilterenin muvafakati elde edilmiştir. İngiltere ile Almanya eski kral 13 üncü Alfons'un büyük oğlu Juan'ın İspanya tahtına dönmesini muvafik görmüşlerdir.

Papalık makamı ise Ksavie Burbon Parmskinin devlet reisliğine geçmesine taraftardır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Hariciye siyasi Müsteşarının Rahatsızlığı

Ankara 13 (A.A.) — Hariciye siyasi müsteşarı B. Numan Menemencioğlu Fransanın Suriye fevkalâde komiseri Kont de Marteli Berutta ziyaret etmiş ve fakat bunu müteakib hastalanması üzerine seyahat programının alt tarafını tamamlıyamadığına göre sihhî ahvalinde endişeye meydan verecek bir cihet yoktur.

B. Menemencioğlu bu akşam refaktinde bir doktor olduğu halde trenle Ankara'ya müteveccihen Trablusşamdan hareket etmiştir. Rahatsızlığının eski amelîyat yerinde haricî bir iltihaptan ileri geldiği zannolunmaktadır. Profesör Nissen, tedavisine bakmak üzere İstanbul'dan Ankara'ya gelecektir.

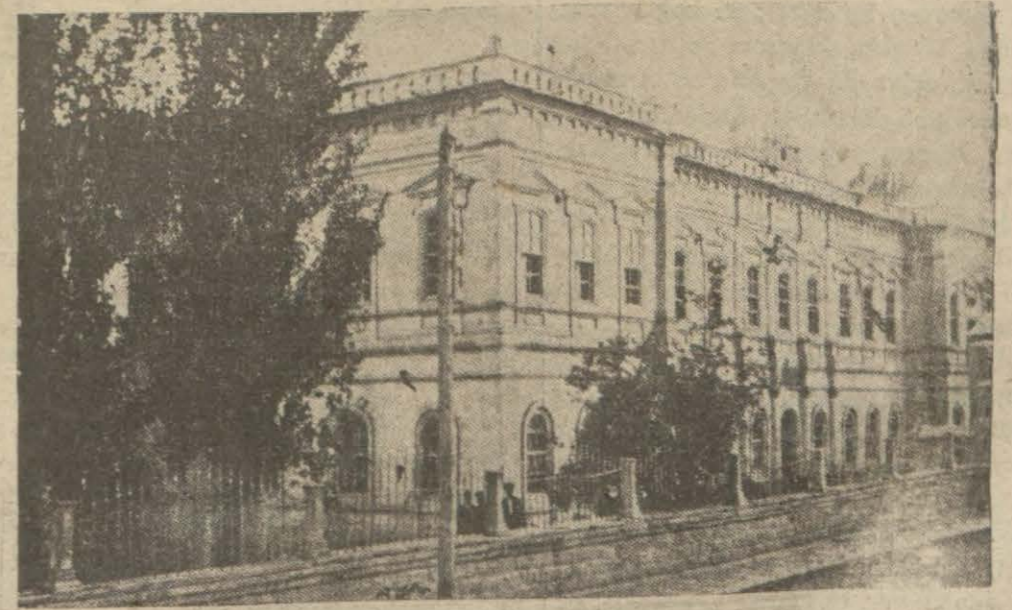
İtalya 3 sınıf Askeri silâh Altına çağırıyor

Londra 13 (Hususi) — İtalya hükümeti üç sınıfı silâh altına çağırmağa karar vermiştir. Silâh altına alınacak askerin yekünü 270 bine baliğ olmaktadır.

ATATÜRK

Büyük Önder Sivas kongresinin akdedildiği lise binasını gezdiler, talebeye sualler sordular

Atatürk coşkun tezahürat arasında Çetinkaya'ya hareket buyurdular, top atılmak suretile selâmlandılar

Sivas kongresinin akte dildiği lise binası

Sivas 13 (A.A.) — Reiscumhur Ali Çetinkaya ve malyetlerindeki Atatürk beraberlerinde Başvekil Celâl zevat bulunduğu halde bu sabah saat Bayar, Dahiliye Vekili ve C. H. Partisi 9,40 da hususî trenle Sivasa gemiş, Genel Sekreteri Şükrü Kaya, Nafia Ve (Devamı 2 inci sayfada)

Şehir meseleleri

Feshi lâzım gelen bir teşekkül: Kadınları Esirgeme Derneği

Bir avukat: «Ben kadın olsaydım bu derneği yaşatanları mahkemeye verirdim» diyor, bir doktorun fikri: «Hâlâ böyle bir dernek bulunması hâkikatî şayanı hayret!», başka bir münevverin suali: «Bu birliğin dağıtılan kadınlar birliğinden farkı ne?»

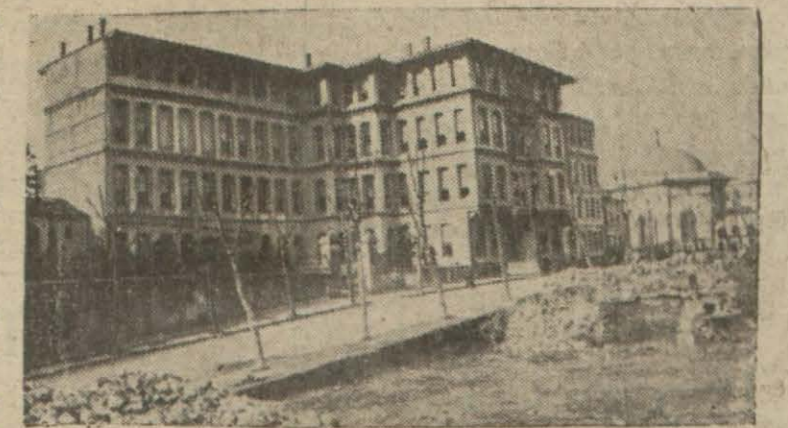
Evvelki gün çıkan gazetelerde, şu ilânın dikkatimi celbetti: «Kadınları Esirgeme Derneği Reisliğinden: Türk Kadınları Esirgeme Derneği senelik kongresini, ikinci teğrinin

27 nci cumartesi günü saat 15 de umumî merkezinde yapacaktır. Bu sene aida-tımı veren âzaların, kongrede bulunmaları rica olunur.» (Devamı 8 inci sayfada)

Belediye hayatı ucuzlatmak için yeni projeler hazırlıyor

Vapur şirket ve idarelerinden bilet fiyatlarını ucuzlatmaları istenecek, halkın eğlence yerlerinde aldanmamaları temin olunacak

İstanbul belediyesi İstanbul halkının gerek alış verişte, gerek eğlence yerlerinde ve vesaiti nakliyyede zorluk çekmemesi için tedbir olmak üzere bazı projeler hazırlamıştır. Bu projeler hayatı, yaşayışı İstanbul'da kolaylaştırmak, ve ucuzlatmak gayesine

Belediye binası

matuftur. Akay, Haliç, Şirketihayriye işletmelerinin tarifeleri tedkik edilmiş, bu idarelerin imkân nisbetinde daha ucuz tarife tatbik edebilmeleri istenmiştir. (Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Karmen'in
Yeni aşkıları

Yazan. Muhittin Birgen

(Baştarafı 1 inci sayfada)

liba, bir operet gibi bitecektir. İspanya dağlarının serseri güzeli Carmen'in etrafında yeni aşıklar peyda oldu. Kara gözleri, kara kaşları ve yakıcı sesi ile, nereye gitse gönülleri fetheden Carmen, şöhreti büyüdüğü aşıklarının çoğaldığını gören mes'udlardan biridir. Düne kadar, etrafında, yalnız yanık kalbli, şövalye tavırlı, romantik ruhlu iki aşık görürken bugün, birdenbire, etrafında yeni yeni çehreler dolaştığına şahid oluyor: Londranın gentlemanları, Parisin Coureur'ları, ellerinde birer buket, yakkalarında birer rozet, gözlerinde birer monokl, bir Ufa operetinin aşık rolüne çıkan genç aktörleri gibi, sahnede göründüler.

Evvelkiler bekardılar; serbestçe, açıkça, doğrudan doğruya aşklarını ilân ediyorlardı; fakat, yeni aşıklar öyle değildir; birinin dünyada türlü türlü aşkıları var; ötekinin de türlü türlü hesapları bulunduğu muhakkak ve her ikisinin de Rus dilberleri ile ayrı ayrı bağları var; bununla beraber, haramın tatlı olduğuna göre, onlar da Carmen'in etrafında pervane gibi dolaşmaya başladılar. İngilizlere ticaret yapacağım diyor; Fransızca benim de ticaretim var, hattâ oradan henüz konsoloslarımı çekmedim bile! diyor; hakikat şu ki, alış veriş bahanesiyle ve kıyı sularıyla her iki taraf da Carmen'e yaklaşmak fikrinde idirler.

Bu suretle, uzaktan biz de öğreniyoruz ki bütün o ideoloji gürültüsü, bütün o kızıl, beyaz, sarı, siyah mücadelesi, yahud, sağ ve sol kavgası, dönüp dolaşıp, dünya vaziyeti içinde, milletlerin kendi egoist varlıklarının menfaat istikametlerinde toplanıyor. Üst tarafı bahanedir, şikâildir, gösteriştir, ne dersiniz deyiniz, heptir. Cihan harbinden sonra bir aslanın değil, bütün aslanların paylarını kendi aralarında taksim etmiş olan İngilizlere ile Fransa, sıkışıkça etraftan kendilerine yardım temin edecek çarelerin her nevine baş vuruyorlar, ve, öbür taraf ta, az pay aldıkları veya hiç almadıkları ve yahud da ellerindekini de kaptırdıkları için, istemek mevkiinde ve almak ihtiyacında bulunanlar kendilerine hücum ettikçe, onlar da bu hücumları defetmek üzere her gün başka bir tedbire müracaat ediyorlar.

Bunun gibi, daha dün, Francoya haydud ve korsan diyenler, daha dün İtalyaya karşı şiddetli tedbirler alıp nümayişli ve enerjik bir siyaset tutanlar, bugün, Japonyanın Çini istilâ ettiğini, Alman - Japon - İtalya ittifakının her gün bir adım daha ileri gittiğini görünce, siyasetlerini döndürüyorlar. Franco ile yapılan itilâflar, tesis edileceğinden bahsedilen münasebetler, yeni bir istikamete doğru giden bir siyasetin ancak bugün göze görünüşü bir safhasıdır. Londra, Roma ile konuşmaya başlayacak ve Halifax Berline gidecek. Bütün bunlar, yeni bir siyasetin başlangıcıdır.

İngilterenin olsun, Fransanın olsun vaziyetleri müşküldür. Hem sulhu muhafaza etmek, hem de ya hiç fedakârlık yapmamak ve yahud, fedakârlığa razı olsalar bile, bunu asgari bir hadde indirmekle beraber mukabilinde ele sağlam olarak bir fayda geçirmek istiyorlar. Buna mukabil ötekiler de hesabsız değildirler. Onların da hesapları ve hedefleri vardır. Bu hesaplar ve hedefler içinde, hem fazla koparmak ve arkasından gene istemek üzere onlar da mücadelede devam ediyorlar.

Carmen o eski Carmen değildir. O da yirminci asrın bir kadını oldu. Bir aşık uğrunda hayatını feda edecek değil, arkadaşlarıyla istediği gibi oynayacaktır. Aralık eski aşklar kalmadı, şimdiki aşkların mevzuları, hayatta ve insanlar arasında da, siyasette ve milletler arasında da hep aynı şey: Menfaat!

Bizim için bütün bu Carmen küssasından alınacak hisse şudur: Kenarda durmak, kuvvetli olmak ve bizimle beraber aynı vaziyette bulunanlarla birleşip dünyanın büyük menfaat mücadelesini aramızda, başkalarının hesaplarına değil, yalnız kendi hesabımıza çalışmak!

Az insanı ve az ahlâkı bir düstur, fakat, bu asrın ruhuna en muvafık olan hayat ve siyaset kaidesi...

Muhittin Birgen

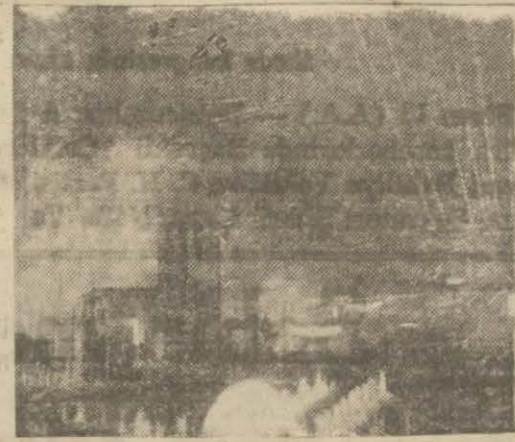
Resimli Makale: X İcabında dövüşmesini bilmeyen yaşamaz X

Büyük mütarekenin her yıldönümünde büyük muharebeye girmiş olan Avrupa ve Amerikanın büyük milletleri merasim yaparlar, bu merasimde şimdi sivil hayata dönmüş olan eski muhariblere yer verirler, bu münasebetle söyledikleri söylevlerde eski faciaları hatırlarlar, harbin çok fena bir şey olduğunu kaydederler.

Harb gerçekten fenadır, bugün insanların ellerinde bulunan tahrib vasıtaları galibi de mağlûb kadar yıpratır, rişan eder, fakat unutmayalım ki icabında bütün neticelerine katlanarak dövüşmesini bilmeyen millet için yeryüzünde hayat hakkı yoktur, bugün şüphe yok ki milletler harbdan müteeffirdirler, fakat yaşamak için icabında gene dövüşeceklerdir.

SÖZ ARASINDA

Paris sergisinde
Gece şenlikleri

Enternasyonal Paris sergisinin kapanma zamanı yaklaştığı bugünlerde sergide büyük şenlikler yapılmaktadır. Yukarıdaki resim, son hafta zarfında bir gece yapılan havaî fişek bayramını göstermektedir. Sağda meşhur Eyfel kulesi görülmektedir. Soldaki bina da Alman pavyonudur.

Altı santimetre boyunda
bir keman

Gelecek ay Viyanada açılacak keman sergisinde, dünyanın en küçük kemana da teşhir edilecektir. Bu küçük keman çalgı aletleri yapan Ostrizek'in eseridir. Tam iki seneye uğraşarak bu mikroskobik kemana meydana getirmiştir. Boyu altı santim, hacmi de tabii bir kemanın binde biri kadardır. Bununla beraber bu mikroskobik keman, mükemmel bir kemandır. Eğer tellerin üstüne basabilecek nisbette parmaklar bulursa fevkalâde güzel sesler vermektedir. Bu hal başka hususi bir âlet vasıtasıyla yay tahrik edildiği ve bir iğnenin ucile tellere basıldığı vakit çıkardığı sestense anlaşılacaktır. Ostrizek yirmi altı yaşındadır. Bütün bir orkestra çalgılarını böyle mikroskobik olarak yapmakta olduğunu söylemektedir. Bunların arasında piyano ve harb dahi bulunmaktadır.

HERGÜN BİR FIKRA

Yaveri sani denilir

Enver Paşanın bir gece kulağı ağrıyordu. Doktor Sani Yavere telefon edip çağırtdılar. Doktoru kapıda bir haremağası karşıladı:

— Kim geldi diyeyim?

Diye sordu. Doktor cevap verdi:

— Sani Yaver, dersiniz.

Haremağası doktorun kulağına eğildi:

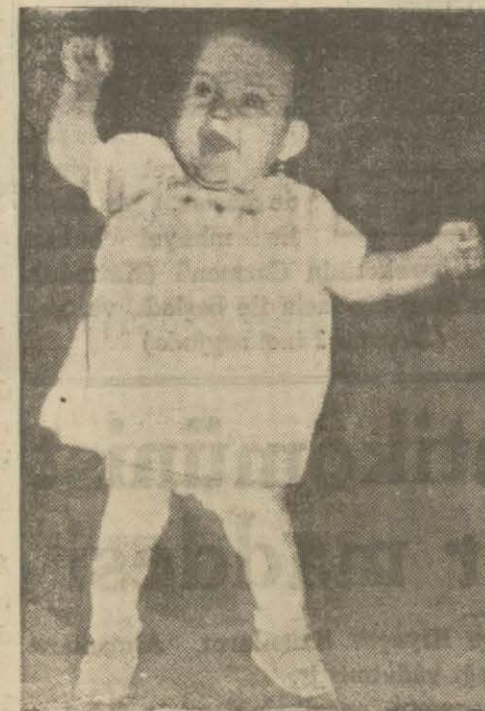
— Siz yeni yaver oldunuz galiba, bilmiyorsunuz. Ben öğretireyim: Sani Yaver denilmez, yaveri sani denilir.

Dünyanın en bahtiyar
Köpeğinin hayatı

Amerika gazetelerinin yazdıklarına göre Kansas eyaletinin milyarderlerinden olan Madam Evelin Murfin sekiz milyon dolar bedel ile büyük bir apartman satın almış ve yıktırılmıştır.

Zengin Madamın çok sevdiği bir köpeği her sabah hizmetçinin nezareti altında çıkarıldığı gezintilerde bu apartmanın beyaz duvarlarına karşı hürmette kusur edermiş. Apartman sahibi köpeğin bu münasebetsizliğinden dolayı bir çok defalar şikâyetinde bulunmuş ve milyarder kadın da bir hayli ceza vermiştir. Nihayet komşusu apartman sahibinin verdiği baş ağrısından kurtulmak ve köpeğine de sabah gezintilerini serbestçe yaptırmak için bu muazzam apartmanı satın alıp yıktırmasıdır.

Gazeteler büyük bir kauçuk fabrikasını idare etmekte olan bu milyarder kadının köpeğini pek çok sevdiğini ve köpeğe icab eden hürmette kusur eden yirmiden fazla memur ve hizmetçiyi kovduğunu da ilâve ediyorlar. Köpeğe münhasıran üç kişi hizmet etmek te imiş. Bunlardan birisi ev içinde köpeği görüp gözetir, ikincisi sokakta yanında bulunur, üçüncüsü de köpeğe mahsus küçük otomobili idare eden şoför imiş. Köpek hergün bu otomobil ile kır gezintilerine çıkarmış!

Altı aylık iken
Yürüyen çocuk

Eksker çocuklar dokuz aylık iken yürümeye başlarlar. Fakat resmini gördüğümüz bebek, Amerikalıdır, Kansas City'lidir ve altı aylık iken yürümeye başlamıştır. Bu suretle birçok atletizm rekorlarına sahip olan Amerikalılar yeni bir rekortmene daha malik oldular demektir.

Türkiyenin en ihtiyar
kedis

Amasyadan bildirildiğine göre Türkiyenin en ihtiyar kedis orada Topçu oğullarından Osmana aiddir. Tam 22 yaşında bulunan ve dişi olan bu kedî, 10 senedenberi yavruluhamamaktadır. Ağzında sadece tek bir diş kalmıştır. Bu yüzden tuttuğu fındık farelerini öldürmemektedir.

Dünyanın en büyük
köprüleri nerede?

Dünyanın en büyük köprüsü San Fransiskodadır. Bunu köprüleri olarak söylemek daha doğrudur. Çünkü San Fransiskodaki 2 köprünün büyüklüğü nü bilmiyen kalmamıştır. Bunlardan birincisi tam 78 milyon dolara mal olmuştur. 7260 metre uzunluğundadır. Diğeri 40 milyon dolara mal olmuştur.

Sözün Kısası

Yazı Çok Olduğu İçin
Bugün Konamadı

Atatürk

(Baştarafı 1 inci sayfada)

istasyonda Vali, komutan ve daha evvel hususi trenle Sivas'a gelmiş olan davetli me'b'uslar, hükümet erkânı, bando, askerî kıta, mektepliler, izciler, resmi hususi teşkilât mümessilleri ve kalabalık bir halk kütlesi tarafından karşılanmışlardır.

Atatürk istasyonda karşılayıcıların ellerini sıkıştırdı, kendilerini selâmlayan tazim kıtasının önünden yürüyerek geçmişler, asker ve mekteplilere ve istasyonu dolduran halka iltifat etmişlerdir.

Buradan otomobillerle doğrudan Cumhuriyet Halk Partisine gelmişler; bütün güzergâhta yollara dökülen halkın çılgınca tezahüratle karşılaşmışlardır.

Sivas kongresinin toplandığı salonda

Sivas, 13 (A.A.) — Atatürk, İseyi ziyaretlerinde Sivas'ın ilk teşriflerinde kaldıkları odayı ve Sivas kongresinin toplandığı salonu gezdiler. O günkü dekoru muhafaza eden bu oda ve salonda o güne ait hatıralarından bahsettiler.

Çetinkayada

Sivas 13 (A.A.) — Reiscumhur Atatürk, C. H. Partisinden sonra Sivas kongresinin aktedilmiş olduğu İseyi şereflendirmişlerdir. Lisese dershaneleri gezmişler, talebeye bazı sualler sormuşlardır. Müteakiben lokomotif ve vagon atölyeleri inşaatına gidilerek altı aya kadar inşaatı ikmal edilecek olan atölyeler hakkında izahat almışlardır.

Saat 11,10 da, büyük tezahürat arasında Çetinkayaya müteveccihen Sivas'tan ayrılan Atatürk, ayrılışlarında da top atılmak suretile selâmlanmışlardır.

Çetinkaya 13 (A.A.) — Atatürk beraberinde Başvekil, Dahiliye ve Nafia Vekilleriyle refakat ve maiyetindeki zevatla birlikte bugün saat 16,45 de Sivas - Erzurum - Kafkas hattının iltisak noktası olan Çetinkayayı teşrif ettiler.

Ayasofya hamamı
Asrı banyo oluyor

Halen kapalı bulunan ve Başvekâlet Arşiv dairesi emrine tahsis olunan Ayasofya hamamının asrı banyo ve hamam haline ifrağ edilmesi tasavvur olunmaktadır. Bu hususta icab eden tetkikatın yapılması için, alâkadar sıhhat mütehassıslarınca hamam gezilimi ve dahili ve haricî tadilatın nelerden ibaret olması icab ettiği tesbit olunmuştur. Hamamın göbek taşı yerine bir sıcak ve cereyanlı su havuzu yapılacağı gibi soğuklukta da modern tesisatlı ve elektrik tertibatlı duş mahalleri yapılacaktır.

TAKVİM

İKİNCİTEŞRİN

Rumi sene 1353	14	Arabi sene 1356
2 ei Teşrin 1	Resmî sene 1937	Kasım 7

PAZAR

GÜNEŞ		RAMAZAN		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
1	54			12	12
6	45	10		5	04
OĞLE		İKİNDİ		İFTAR	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	7 06	9 44	12	—	1 34
Z.	11 58	14 36	16 52	18 26	

Kendi evinde ne'ye görmenin en kolay çaresi başkasının evine de ne'ye vermektir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Son hafta içinde İstanbulun belediye zabıtası tarafından 420 kişiye ceza kesildi, bunların suçları münhasıran tramvaydan atlamak, caddeyi işgal etmek, ehliyetnamesiz bisiklet veya otomobil kullanmak gibi şeylerdir.

Belediye zabıtası talimatnamesine göre sokağa çöp atmak,

pencereden halı silkmek, caddeyi kirlilemek, gürültü yapmak da yasaktır. Son hafta içinde ceza gören 420 kişi arasında bu şekilde bir suçluya tesadüf edilmediğine göre elhamdülillah şehrimizde sokağı kirlileten, caddeye süprüntü döken veya gürültü yapan hiç kimse yok demektir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

İngiliz-Alman müzakereleri Avrupada yeni bir çığır açıyor

İngiltere ne şartlarla İtalyanlarla anlaşacak?

Londra 13 (Hususi) — Akşam gazeteleri Lord Halifax'ın Berlini ziyareti münasebetle şunları yazıyorlar:

Evening Standard gazetesi diyor ki: İngiltere ile Almanya daima yakın komşu kalacaklardır. Akli selim bu iki memleketin iyi komşuluk yapmalarını âmir. İngiliz ve Alman münasebetlerinin iyi olması yalnız İngilizler için değil, fakat bütün Avrupa için faydalıdır.

İngiltere, kendine, asil olan Avrupa haricinde meşgul olmak imkânını verecek her türlü anlaşmayı derin bir memnuniyetle karşılar.

Diğer taraftan İtalyanın Habeşistan üzerindeki hakimiyetinin tanınması da

memnuniyetle karşılanacaktır. Çünkü, bu, bir çok meselelerin hallini kolaylaştırmaktadır.

Chamberlain tarafından gösterilen yeni realist zihniyet bu hususta umumi yetle iyi bir alâmet olarak telâkki edilmektedir. Edenin yakında Kont Ciano ile görüşmesi muhtemeldir.

Evening News gazetesi, İngilterenin İtalyan imparatorluğunu tanımak için şu şartları koşacağını yazmaktadır:

1 — İtalya, Mısır ve Filistin'de İngiltere aleyhindeki propagandalardan vaz geçmelidir.

2 — Trablusta almakta olduğu bir takım tedbirlere nihayet verilmelidir.

3 — Afrikadaki bazı hudud meseleleri hakkında uyulmalıdır.

4 — İngiltere Akdenizde serbestçe geçmek hakkını muhafaza eylemelidir.

İngiltere, İtalya ile yapacağı bütün müzakerelerde Fransa ile sıkı sıkıya teşriki mesai edecektir.

Lord Halifax Romaya gitmiyor

Londra, 13 (A.A.) — Lord Halifax'ın Berlinden sonra Roma'ya gideceğine dair çıkan haberlerin esasız olduğu salâhiyetler mehafilde beyan edilmektedir. Lord Halifax yalnız Berlin'e gidecek ve orada İngiliz-Alman münasebetleri hakkında Hitler ile gayri resmî konuşmalarda bulunacaktır.

Uzakşark konferansı Japonyayı takbih ediyor

En, konferansın dünkü toplantısında beynelmilel bir anlaşmanın ihlâl edildiğini tebarüz ettirdi

Brüksel 13 (Hususi) — Uzakşark konferansı bugün iki defa toplanmış ve Japonya'nın cevabını müzakere etmiştir.

İtalyan murahhası müstesna, diğer bütün murahhaslar Japonya'nın Çin'deki askeri hareketini takbih eden bir karar sureti kabul etmişlerdir.

Pazartesi günü konferansın umumi heyetine arz edilecek olan bu karar su-

reti, Japonya'nın dokuz devlet paktileri Briand - Kellog anlaşmasını ihlâl ettiğini b-yan etmektedir.

Eden, Çin - Japon ihtilâfının münhasıran iki devleti alâkadar eden bir mesele olmadığını tebarüz ettirmiş ve beynelmilel bir anlaşmanın ihlâl edilmiş olduğunu tasrih ederek, bu gibi vaziyetlere meydan verilmemesini ehemmiyetle temenni etmiştir.

Karasaz bataklığı kurutuldu, 8 bin hektarlık mümbit arazi kazanıldı

Aksaray 13 (A.A.) — Aksaray civarındaki Karasaz bataklığının kurutulması için 1934 senesinde başlıyan çalışmalar muvaffakiyetle sona ermiştir.

Bataklığın sularını akıtmak için bir ana kanala bağlı altı kanal açılmıştır. Kanalin üzerine her türlü vesaitin geçmesine müsaide dört köprü kurulmuştur.

Bu suretle sekiz bin hektarlık mümbit bir arazi kazanılmıştır.

Dün bataklık ve sıtma kaynağı olan bu topraklar üzerine göçmenler için dört yüz haneli bir sağlık köyü yapılmaktadır. Yeni köyün seksen evi bu ay sonunda bitecek ve göçmenler evlerine yerleşecektir. Diğer evlerin de bir an evvel bitirilmeleri için inşaatına hız verilmiştir.

Kudüsde yeni Tevkifler

Kudüs 13 (A.A.) — Tedhişçilere karşı mücadele etmekte devam eden hükümet makamları bu sabah Kudüs belediyesi memurlarından iki kişiyi tevkif ederek Akkadaki tahşid kampına sevk etmişlerdir.

Bundan maada Cutner isminde bir yahudi de üstünde şifreli evrak bulunduğu halde Arab kıyafetinde hududu geçmek üzere iken casus sıfatıyla tevkif edilmiştir.

İtalya ile Ticaretimiz

Ankara 13 (Hususi) — Türk-İtalya ticaret anlaşmasına bağlı bir numaralı listede derpiş edilen kontenjan tevziatının kaldırılması ile bu tevziatın yekünü olan yüz kırk sekiz ton kontenjanın hükümete verilmiş olan kanunî salâhiyete istinaden nota tevzi suretilen bir yekün olarak yüz iki numaralı pozisyona tahsis hey'eti ve kilece kararlaştırılmıştır.

Tekirdağında Kurtuluş bayramı

Tekirdağ 13 (A.A.) — Bugün Tekirdağın on beşinci kurtuluş yıl dönümü binlerce yurttaşın coşkun sevinci ve tezahüratı ile kutlandı. Gece vali konağında bir balo verildi, fener alayları ve muhtelif eğlenceler yapıldı.

Ankarada Kömür ucuzladı

Ankara 13 (Hususi) — İktisad Vekâleti Ankaranın kömür ihtiyacını hâmen temin için bir karar vermiştir. Vekâlet nafia ile anlaşarak Ankaraya her gün 20 vagon sömükök gönderilmesini temin etmiş, bunun neticesi olarak fiatlar öbür günden itibaren muteber olmak üzere ucuzlatılmıştır. Belediyece 27,25 kuruşa satılan perakende sömükökün tonu 25 liraya, toptan 25,50 kuruşa satılan sömükökün fiati 23,50 kuruşa indirilmiştir.

Profesör Âfet Sofyadan geçdi

Sofya 13 (Hususi) — Cenevreye gitmekte olan Türk Tarih Kurumu asbaşkanı Bayan Âfet, dün Sofya istasyonundan geçmiş ve Türkiye sefiri Şevki Berker ile refikası ve sefaret erkânı tarafından uğurlanmıştır.

Bayan Şevki Berker, Bayan Âfete bir buket takdim etmiştir.

Dünya Balkan matbuatı

Önümüzdeki mayıs ayında, Yıldız sarayında, beynelmilel mahiyeti haiz bir kongre toplanacak, Balkan memleketleri gazetecilerinin iştirak edecekleri bu kongreye dünya matbuat mümessilleri de davet edilecektir.

Balkan Matbuat Birliği idare heyeti azaları kânunusanide İstanbula gelecekler ve kongre hazırlıklarına başlayacaklardır.

Japonlar Çan - Kay - Şeke Son bir teklif Yapacaklarmış

Nankin 13 (A.A.) — Çin ajansı tebliğ ediyor:

Nantao'da mevzi alan bir taburumuz Japon ileri hareketini ârizaya uğratmış ve düşmana dehşetli zayıf verdimiş. Nansiang ve Antengin alındığına dair Japonların verdikleri haberler esaslıdır. Taiyuan civarında Çin kuvvetleri mütemadi mukabil taarruzlarda bulunmakta ve fevkalâde muharebeler olmaktadır. İki Japon tayyaresi dün Nankinde yere düşürülmüştür.

Çin tayyareleri düşmanın hava bataryalarına bombardıman etmişler ve bir zirhlisına bomba isabet ettirerek yangın çıkarmışlardır.

Tokyo 13 (A.A.) — Şanghay'da Hangşov körfezinin şimalinde karaya çıkarılan Japon kıt'aları 11 sontesrinde öğleden sonra Paihokang civarında kâin Şosov nehrini geçmişler ve şimal istikametinde ilerlemeğe devam ederek akşam Antingsen'i işgal etmişlerdir.

Tokyo 13 (A.A.) — Buradaki hâkim olan kanaate göre Japonya Şanghay zaferinin yarattığı psikolojik andan istifade ederek mareşal Çan - Kay - Şeke Japonya ile teşriki mesâi etmek yahut ta silâhla tamâmle ezilmek şikârlarından birini intihab etmek hususunda son bir teklif daha yapılmıştır.

Çan - Kay - Şek sulh için yegâne şartın Lukuçiao hâdisesinden evvelki vaziyetin idadesi olduğunu söylemiştir.

Çinlilerin muvaffakiyetleri

Şanghay 13 (A.A.) — Çin kuvvetleri, Pekin - Hankov demiryolu üzerinde bulunan Anyang'ı işgal eden Japon kıt'asını sarmışlar ve Şanghay - Hangşov demiryolu üzerinde bulunan Fengşingsi geri almışlardır. Çin kuvvetleri keza, Şanghay, Şapei'nin 20 kilometre şimalinde Hangşov körfezinde Japonların ilk ihraç noktalarından biri olan Şengkungtin'i de geri almışlardır.

İngiliz Alman Müzakereleri

Londra 13 (A.A.) — Yorkshire Post gazetesi Lord Halifax'ın Berlin'e yapacağı seyahat hakkında lüzumundan fazla nikbin davranmamak lâzım geldiğini kaydederek diyor ki:

«Mülâkat istikşaf mahiyetini iktisab etmektedir. Führer ile hükümetinin hakiki siyaseti bu mülâkat neticesinde anlaşılabilirse beklenen gaye elde edilmiş olur.»

İmar müdürlüğü

Ankara, 13 (Hususi) — Ankara belediyesi imar müdürlüğüne belediye meclisi âzasından mühendis Muhlis Sertel tayin edilmiştir.

Bu Sabahki Gazetelerde Gördüğümüz Fikirler

Cumhuriyet — Yunus Nadi bugünkü başmakalesinde dünyada antikomünist blokların faaliyetini tekkik ve teşrih etmektedir. Bu blokların, adeta dünyayı taksim etmek gayesini güttüklerini kaydettikten sonra diyor ki:

«Biz Türkler memleketimizde komünizmin yer bulmasına imkân vermemek kayd ve şiarını takib ederken komünizm aleyhinde başka milletlerle elbirliği etmek gibi siyasi bir hareketi tamâmle yersiz ve hattâ muzır addetmekte tereddüd etmeyiz.»

Tan — Ahmed Emin Yalman bugünkü başmakalesinde tavsîye mektubu derdinden bahsetmektedir. Ahmed Emin, tavsîye mektubunun kırtasiyecilik denilen hastalığın bir ihtilâti olduğunu kaydedmekte ve fikirlerini şöyle hülasa etmektedir:

«Celâl Bayar hükümetinin programında temel taşı emniyettir. İnkılâbın yeni hamlesi için emniyet duygusunun vatandaşların kalbinde yer tutmasına mutlaka ihtiyaç vardır. Her vatandaş kanunların kendisine verdiği hakların ciddi ve herkesle müsavi olduğuna tamâmle emin olabilmelidir. Hatır, gönül, nüfuz yüzünden başka vatandaşların müstesna muamele görmediklerine kanaat etmelidir.»

Kurunda — Hakkı Süha Gezgin, Kurunda yazdığı bir makalede, Kültür Bakanlığının, bundan sonra, idari ve sıhhi sebeplerden başka hiçbir sebeble muallimlerin yerlerinin değiştirilmeyeceği hakkındaki kararının çok isabetli olduğunu söyledikten sonra esbabı mucibe irad ediyor ve makalesini bitirirken diyor ki:

«Kültür Bakanlığı, bu kararı vermekle, yalnız hocaların yüreklerine su serpmekle kalmıyor, Mektebçiliğimizde de yeni ve ileri bir adım atmış oluyor.»

Umumî bir harb korkusu var mı, yok mu?

Çemberlain, İngilterenin kuvvetinden bahsediyor

Londra, 13 (Röyter bildiriyor) — Chamberlain, dün akşam Edimburg'da söylediği nutukda demiştir ki:

«Umumi korku ve endişelerin giderilmesinin mümkün olup olmadığını anlamak üzere yeni bir gayret yapmak zamanı gelmiştir.»

Böyle bir gayret sarfi, İngiltere için bir zaaf telâkki olunamaz. Zira İngiltere bugün çok kuvvetlidir ve gittikçe daha kuvvetli bir hale gelmektedir.

Silâhlanma programının sonu daha o kadar yakın değildir. Korkarım ki bu silâhlanma bizi daha uzun seneler işgal edecektir. Herhalde muhakkak olan birşey varsa, o da programın hemen derhal birdenbire değil fakat yavaş yavaş nihayete ereceğidir.»

Silifkede yeniden tahrir yapıyor

Ankara 13 (Hususi) — Geçenlerde Silifkede hükümet konağında yangın çıkmış hiç bir şey kurtarılamamıştır. Dahiliye nüfus kayıtlarının yeniden tesisi için tedbirler alınmıştır. Silifkede nüfus tahriri yapmak için işler, kayıd defterleri, ana kütükleri hazırlanmıştır. Tahrir pek yakında yapılacaktır.

İstanbul belediyesinden

1 — Fennî muayeneleri neticesinde hiçbir suretle kullanılmaya elverişli olmadığı ve şehrin hayatı ve sıhhati bakımından daimî bir tehlike teşkil ettiği anlaşılan Kırkçeşme sularının artık tamâmle kesilerek şehre sokulmasına karar verilmiştir.

2 — Halkın sağlığını korumak için Vilâyet Hifzıssıhha Meclisince ittihazına mecburiyet hasıl olan ve Yüksek Sıhhat Vekâletince tasvib buyurulan bu karar 15/12/937 günü Kırkçeşme suları şehir dışından tamâmle ve kat'iyyen kesilmek suretile tatbik olunacak ve bundan sonra Kırkçeşme sularının İstanbul şehrine akmasına imkân kalmıyacaktır.

3 — Keyfiyet alâkadarlarca malûm olmak üzere ilân olunur.

«B,, (7515)

Siyaset ALEMİNDE

İngiliz Başvekilinin yeni nutku ve siyasi durum

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İngiliz hariciye nazırı Lord Eden'in yeni Londra belediye reisinin vazifesini tesellüm alması münasebetile umumi siyasi vaziyeti ifade eden bir nutuk söylemesi bekleniyordu. Lord Eden dokuzlar konferansına iştirak etmek için Brüksel'e gitmesinden dolayı bu ananevi nutuk İngiliz başvekilî Çemberlain tarafından söylenmedi. M. Çemberlain, İngilterenin dış siyaseti bakımından Uzakşark hâdiselerini, İngilterenin Berlin-Roma mihveri karşısındaki vaziyetini, İspanya durumunu, Fransa ile münasebetlerini birbir gözden geçirdi. Fakat benedense Sovyet Rusya hakkında tek bir kelime söylemedi. Berlin - Tokyo paktilerinin bir arada iştirak ettiği bir sırada muhafaza edilen bu sükût, umumi dikkati celbetmekten hâli kalmadı.

İngiliz başvekilinin nutukunda başlıca ehemmiyet verdiği nokta İngiliz - Amerikan münasebatı olmuştur. Amerikanın Uzakşarkta malik olduğu büyük nüfuz dolayısıyla İngiltere gibi, yeni dünyanın bu büyük devletinin de Uzakşark muharebesinin bir an evvel sona ermesi, kendi menfaati iktizasıdır.

Dünya vaziyetinin kaydettiği endişe karşısında İngiltere ile Amerikanın, münasebetlerini azami derecede inkişaf ettirmeye çalışmakta oldukları, gene Mister Çemberlain'ın sözlerinden anlaşılıyor. Mister Çemberlain, İspanya hâdiselerinin harice sirayet etmesine de muhal olduğunu, bu hususta İngilterenin elinden gelen gayreti esirgemiyeceğini bir defa daha kaydetmiştir. Son zamanda bazı meseleler ve bilhassa Almanya ile münasebet bahsinde İngiltere ile Fransa arasında ihtilâf çıktığı iddialarına rağmen, Mister Çemberlain Fransaya okuyacak bir takım münasip kelimeler sarfetmiş, Almanya ile İtalya için de, ortada mevcut muallâk meseleleri halletmek üzere gürlütülü nutuklar söylemekte ziyade normal diplomatik vasıtalarından istifade edilmek lâzım geldiğine işaret etmiştir.

Romanın itirazını davet eden ve tumturaklı nutuk söylemek illetinin İngiltere'de müşahede edildiğini kaydeden bu sözler, tâ iptidastan itibaren gözden geçirilince görülür ki, İngiliz başvekilî, İngiliz siyaseti hariciyesi hakkında yeni hiç bir şey söylemiş değildir. Evvelce olduğu gibi bugün de öğrenilmiştir ki İngiltere Cemiyeti Akvama sadıktır; İtalya ve Almanya ile dostane münasebet pevdâ etmek ister. İspanyada olduğu gibi Uzakşarkta da harbin nihayet bulmasına taraftardır. Ve bu hususta, barış için çalışan bütün dünya kuvvetleriyle teşriki mesaiye hazırdır. Yani İngiltere, ötedenberi muhafaza edegeldiği mevziinde sabit kademdir. Ve bu şerait dahilinde ise, dünya ahalinin nasılsa düzeltilebileceği cidden yerinde sorulmuş bir sual olur.

Selim Ragıp Emeç

MEMLEKET HABERLERİ

Ceyhan köy kalkınması için bir program yaptı

Ceyhan (Hususî) — Köy kanununun tatbikatından alınan neticeler memnuniyetbahıştır. Köyler için beş senelik imar ve kalkınma plânları hazırlanmış, tasdik edilerek üzere Vekâlete gönderilmiştir. Bu plânlara göre, her köyde bir köy odası

Küçük memleket haberleri

Çalınan kırağı yerine bırakılmışlar
Bigadiç (Hususî) — Orta mahalleden Emin oğlu Alfin mer'adan bir kırağı çalmıştır. Zabitanın takibe başladığını anlayan kırağı, kırağı gene çaldığı mer'aya getirip bırakmış ve kaçmıştır.

Edirne Çocuk Esirgeme Kurumunun yardımı
Edirne (Hususî) — Edirne Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından 103 çocuğa iç ve dış çamaşırlarıyla beraber bir setre pantolon, ayakkabı, başlarına kep, kısmen şapka almak suretiyle giydirilmiştir.

Mazıdağı kazasına telgraf hattı çekiliyor
Mardin (Hususî) — Yeni ihdas edilen Mazıdağı kazasında bir telgrafhane ile posthanenin açılması için lazımgelen hazırlıklar ifmal edilmiştir. Bu yeni kazaya on güne kadar telgraf hattı çekilmiş ve posthane açılmış bulunacaktır.

Mardin orta okulunda müsamere
Mardin (Hususî) — Orta okul gençleri halka bir müsamere vermiş ve bu müsamerede (Himmetin oğlu) piyesini temsil etmişlerdir. Gençlerimiz bu piyeste çok muvaffakiyet göstererek bütün davetlilerin takdirini kazanırlar.

Edirne'de bayramda çalınanlara çift yevmiye verildi
Edirne (Hususî) — 29 İkhtesrinde zarurî çalıştırılan işçiler iş verenler tarafından iki yevmiye verilmesi için bölgenin bu bayram gününde de yaptığı araştırmada iş verenlerce bu ücretin işçilere verilmediği görülmüştür.

Bölgece yapılan teşebbüs ve ihtar üzerine keyfiyet C. müddetmumullüğüne aksettirilen Edirne'deki bu gibi iş verenler bayram günü çalıştırdığı işçilerine iki yevmiye ücret vermişlerdir.

General Dirik Malkarada
Malkara (Hususî) — General Dirik köylerimizi teftiş etmiştir. Edirne'de açılan fidanlık ve aşçıkh kursuna kazamızdan iki kişi, Selimiye'deki nalband kursuna da bir kişi gönderilmiştir.

Dörtüolda vilâyete akseden bir mesele
Dörtüol (Hususî) — Antakyalı Cemil, muhacir Fatma ve eski banka memuru Mahmud ile Bahri namında birisine aid arazi üzerindeki bir dükkân yıkılmış, belediye bu dükkâna muttasıl diğer binaları da malli inhidam görerek yıktırılmış. Bunun üzerine binalar yıkılanlar vilâyete müracaatla şikâyette bulunmuşlardır.

Bursada bir zimmet vak'ası
Bursada cezaevi direktörlüğüne vekâlet eden kâtib Esad birkaç gündenberi gayubet etmiştir. Esadın zimmetine para geçirdiği söylenmektedir.

Balkesirde bir adam metresini vurdu
Balkesir (Hususî) — İzmirler mahallesinde oturan Osman oğlu Hasan, epeydenberi bir arada yaşadıkları dostu Mefkûreyi aralarında çıkan bir kavgada bıçakla muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır.

Bigada piren Kömürü buhranı

Biga (Hususî) — Bütün köylülere Ziraat Bankasından tohumluk parası tevzi edilmekte, bununla cins tohumlar edinilerek ürünün islahı gayesi gözetilmektedir.

Fakat, çift zamanı geldiği halde köylü sapanını, pulluğunu tamir ettirememekte ve zamanile çiftte çıkamamaktadır. Çünkü demirci dükkânlarında piren kömürü yoktur. Demirci kömürü yakmakla meşgul köylüler, gehre kömür getiriyorlar. Çünkü ruhsatname alıp ta kömür yakmak, son zamanlarda çok kâlfetli bir iş sırasına geçmiştir.

Demirci kömürünün ormanları koruma işle alâkası yoktur. Çünkü «piren» ağaç değildir. Bir nevi köktür. Köylünün bunu çıkarıp demirci kömürü yapması ne gibi bir kolaylığa bağlı ise bir an önce yapılması icab etmektedir. Bu kömür, ekim işleriyle ilgili olduğu için ziraat zamanı geçmeden bollatırılması iktisadî bakımdan pek lâzım olan bir maddedir. Orman dairesinin kömür yakanlara kolaylık göstermesi beklenmektedir.

Çağışta iki Yaralama vak'ası

Balkesir (Hususî) — Çağış nahiyesinde kanlı bir vak'a olmuş, bir adam arkadaşını tirpanla ağır surette yaralamıştır.

Bu nahiyeden Yusuf oğlu Feyzullah ile arkadaş Veli oğlu Arif arasında henüz sebebi anlaşılmayan bir kavga çıkmış, bu kavga kanlı bir mücadele halini almıştır.

Gözleri dönen Feyzullah evine koşmuş, eline geçirdiği keskin bir tirpanla Arifi kollarından, vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır.

Hastaneye sevk edilen Arifin, sıhhi durumunu tehlikeli görülmektedir. Baygın bir halde bulunan yaralı jandarmaya ifade de verememiştir. Suçlu yakalanmış, tevkif edilmiştir.

Çağış nahiyesinde Mehmed ve Cafer adında iki çoban arasında bir kavga olmuş, Mehmed, Caferi bıçakla ağır surette yaralamıştır. Suçlu çoban yakalanmıştır.

★

Balkesir (Hususî) — Kesirven köyünde Ramazan oğlu İsmail ile Nuh oğlu Ramazan arasında bir kavga olmuş, Ramazan, İsmaili bıçakla muhtelif yerlerinden ağır ve tehlikeli surette yaralamıştır.

Keşanda ziraat fidanlığı açıldı

Keşan (Hususî) — Burada fennî bir fidanlık meydana getirilmiştir. Fidanlığı kaymakam Hamdi Orhon açmıştır. Ge neral Kâzım Dirigin hediye ettikleri arı kovanları da yerlerine konulmuştur. Fidanlıktan başka bir de damızlık iyi cins tavuk yetiştirme istasyonu açılmıştır. Me rasimde kaymakam Hamdi Orhon kıymetli sözler söylemiş ve bütün davetlilerle beraber bahçe gezilmiştir. Misafirlere ziraat memuru tarafından şeker ikram edilmiştir. Resimde fidanlığın açılış töreninde bulunanlar görülmektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Bir kitabda okumuştum Hasan Bey..

... Aşk; en ruhsuz insanları bile kuş gibi yapar.

... sevgiden kanad takarak hûlya dünyasında uçururmuş..

Hasan Bey — Neticede bu kuşu kasefe de sokar değil mi azizim?!

Yurdda bayram intibaları

Bayramda BORÇKADA köylüye 350 kişilik bir ziyafet, KIRMITDA ilk defa olarak bir temsil verilmiş, Tathkuyu köy odasının küşad resmi yapılmıştır.

Memlekette spor

Bursa (Hususî) — Şehrimizde kayakçılık gün geçtikçe rağbet bulmaktadır. Kayakçılar evi Uludağa çıkanları barındırmak için tedbirler almıştır. Avclar klubünün bir çok üyeleri klubden çekilmektedir.

Emine pehlivan Muğlada güreşecek
Kaş (Hususî) — Geçenlerde, bir vapur yolculuğu esnasında Türkiye'nin ilk kadın pehlivani Emine pehlivanla görüştim. Kızılay menfaatine güreşmek için Felhiyeye gidiyordu. Kendisi Güllürlü İmiş, Babası da meşhur pehlivanlardan Yörük Mehmetmiş. On beş sene evvel, on beş yaşında güreşe başlamış, şimdiki ağırlığı 99 kilodur. Emine pehlivanın yegâne şikâyeti maişet derdidir. Hiç bir yerden yardım görmediğini san'atî sayesinde geçindiğini söylemektedir. Bir kaç sene evvel Bursaya gelen Yunanlı kadın güreşçi Sangoviçi kolaylıkla mağlûb etmiştir. Doğudan batiya kadar bütün vilâyet, kaza ve nahiyeleri dolaşan Emine pehlivan şimdî Muğla kasabalarını gezmektedir.

Karadeniz gücü - Yeşilirmak maçı
Çarşamba (Hususî) — Son yıllarda Çarşambada spor hareketleri önünleblecek bir derecede göze çarpmaktadır. Kanarya mevkiindeki sahada, Çarşamba - Yeşilirmak sporla Samsun Karadeniz B takımı karşılaşarak bir maç yapmışlardır. Maç 2-1 olarak Yeşilirmak sporun galibiyetle neticelenmiştir.

Akyeşilin muvaffakiyeti
İzmit (Hususî) — Akyeşil spor, Türkiye birinciliği müsabakalarında muvaffakiyetler kazanmaktadır. Akyeşil spor Denizli, Bursa, Afyon muntakaları şampiyonlarını yüksek bir sayı farkı ile mağlûp etmiştir. Şimdi Ankarada yapılacak müsabakalarda Adana, Manisa ve Ankara takımları ile karşılaşacaktır.

Adanada at koşuları
Adana (Hususî) — Sonbahar at koşularının birincisi yapılmış, tay koşusunda Ceyhanlı Abdülün Safası, 1800 metrelik koşuda birinciliği İbrahim Hasan Altının Gümüşü, üçüncü koşuda Gerdanlı Hüseyin Altının Sayhası, dördüncü koşuda Halid Akının Feri-yadi kazanmışlardır. Koşular çok kalabalık ve alâkalı olmuş, fakat iyi tedbir alınmamış olması, halkın bir çoğunun yarı yolda nakil

vasatlarından indirilmesi koşuların halk tarafından iyi takib edilememesini intac etmiştir.

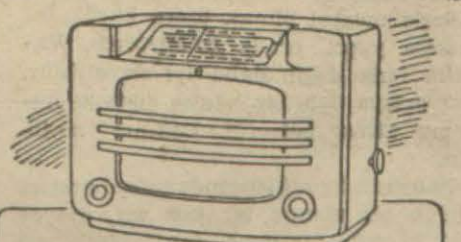
Karamanda bir tayyare meydanı yapıldı

Karaman (Hususî) — Yakında işletmeye açılacak olan Ankar. - Adana hatında çalışacak tayyarelerin icabında inşaat için Karamanda bir inşaat meydanı yapılmaktadır. Bu meydanın yapılmasına, Ankaradan gelen Ziya Atletin nezareti altında başlanmıştır. Meydanın yeri için tetkikat yapan heyet, eski Atmeydanının şarkındaki araziyi münasib görmüştür. Bu arazide meydanın hududu işaretlenmiş, tayyarenin ineceği pist yapılmış, yalnız bir silindir geçirilmesi işi kalmıştır. Pistin orta yerine 20 metre kadar tutan bir yazı ile «Karaman» kelimesi yazılmıştır.

Meydanın ortasından geçen bir araba yolu da kapanıp bazı ufak tefek noksanlar ikmal edildikten sonra meydanın açılıma merasimi yapılacaktır.

Erzincan'da zelze'e oldu

Erzincan (Hususî) — Bu gece burada saat 8.30 da bir zelzele olmuştur. Zaviat vektür.

PHILIPS 461 A

her keseye elverişli mükemmel bir Radyodor

Harb sonrası dünyasının en mühim simalarından biri

Ramsay Makdonald

Bir köy hocası idi. Sonra onu sırasile otobüs kâtibi, kimyahane çırağı, grev müşevviki, beş çocuğunu büyütmekten âciz kalmış bir baba ve nihayet İngiltere imparatorluğunun Başvekili olarak gördük

Makdonaldın ö - lümü ile harb sonrası dünyasının en mü - him simalarından bi - rinin tarihe karıştığı - na inanabiliriz.

Filhakika bu İngi - liz devlet adamı hâ - diselerin sevki ile harb sonrası dünya - sının en büyük siya - set değişikliklerine riyaset etmiştir.

Makdonald, İngi - lizlerin uzun müddet ehemmiyet verilmeyen şu hakikati ni - hayet anladıkları za - man İngiliz hükûme - tinin başında bulun - yordu:

— Artık harbdan evvelki İngilterenin ihya edilmesi müm - kün değildir.

Makdonald gene iş başındaydı, Avru - panın şu kanaate vardı - ğı gün:

— 1914 den evvel - ki Avrupanın ihya e - dilmesi mümkün değildir.

O zamankinden daha iyi bir Avrupanın vücuduna getirilmesi de imkânsızdır.

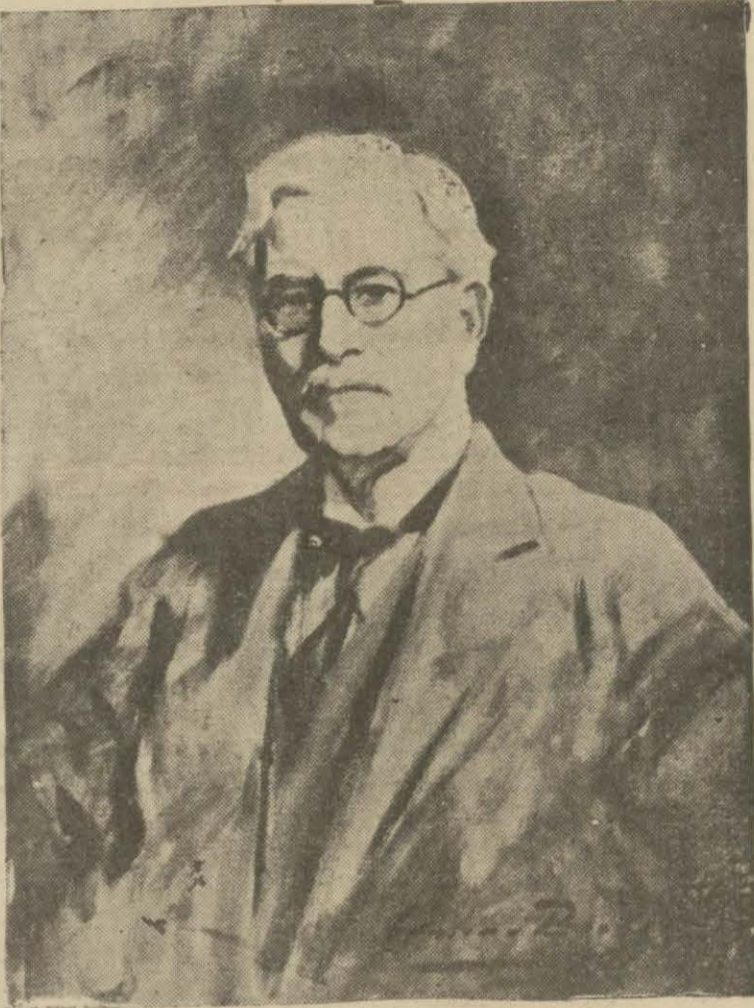
Makdonald büyük bir ideal adamıydı. Bu suretle bütün hayallerinin sukuta uğradığını gördü. Siyasî hayatının son senelerini yarım asır müddetle perestîş ettiği mabudları şevkle, aşkla yıkmak işi - ne hasretti. Amele fırkasının bânisi idi. Amele fırkası ile münasebetini kesti. Bütün cihanın silahını bırakması icab etti - ği propagandasının başındaydı. Kendi memleketinin tekrar silahlanması lâzım geldiğini o müdafaa etti. Marx nazari - yelerinin mürevvici idi, İngiliz sermaye - sini ve İngiliz parasını kurtarmak için millî temerküz kabinesi teşkil eden gene o oldu.

1931 yılı ağustosunda bulunuluyordu. İngiliz lirası Amerika dolarına pervasız karşı koyabilmek için muharebeden ev - velki altın mikyasına irca edileli sekiz yıl olmuştu.

Fakat memleketin yükü ağırdı: Harb borcu büyük içtimai masraflar yükü, dünya buhranı yükü.

Amele fırkası erkânı o zaman memle - ket teşkilâtında esaslı islahat yapılma - sını tavsiye ediyorlardı. Makdonald memleketinin malîyesini kurtarmak için millî temerküz kabinesi yaparak İngiliz parasının kıymetini düşürmeyi tercih et - ti.

İki sene sonra Londrada arsiulusal ci - han ekonomi konferansı toplanmıştı: Mil -

Makdonaldın bir portresi

letler arasında muharebeden evvelki re - fahın esası olan büyük sermaye ve eşya hareketlerini tekrar uyandırmak mev - zuu bahsoluyordu. Umum merasim celse - si açılmadan evvel Makdonald bir sabah ecnebi murahhasları hususî bir toplantıya çağırıldı. Onlara:

— Bu masanın etrafında toplanmış ye - di sekiz kişiyle, dünyayı eski ünranına bu masa etrafında kavuşturacağız. Eğer o refahı bulamadan memleketlerimize dönersek bizi asarlar.

Demişti. Bir kaç hafta sonra gene on - lara şöyle hitab etti:

— Eski refahın sırrını keşfedemedik, amma, ne yapalım, gene memleketlerini - ze dönünüz.

Bir yıl sonra «Lozan» konferansı top - landı. Bu toplantıda Almanyayı «Fon Pa - pen» temsil ediyordu. Ve resmî celseler haricinde Fransaya maliye işlerini geri - ye bırakıp askerî işleri ön plana alacak bir anlaşma yapılmasını teklif etti:

«Bu anlaşma sayesinde tehdit edici bir şekilde genişlemekte olan Hitler cereya - nını durdurabiliriz» diyordu.

Makdonald bir Fransız devlet adamına: — Bu Aiman sihirbazını bırakınız, Av - rupanın istikbali Fransa ile Almanyanın hususî surette anlaşmasında değil, Ce - nevrededir, cümlesini söyledi.

Makdonald Almanyanın 1918 den sonra tekrar yükselmesini bütün kuvvetle teş - vik etmekle beraber Paris ile Berlinin kendi aralarında anlaşmalarına her va -

HÂDİSELER KARŞISINDA

Sorgu suale dair

Sultanahmed caminin kapısında bir eskici oturmuş, adamın biri eskicinin yanına gelmiş:

— Sultanahmed camii nerededir, bili - yor musun?

Demiş, eskici adama bakmış. Boynunu bükmüş:

— Bilmiyorum.

Cevabını vermiş. Adam yürümüş. Biraz ötede bir simitçi duruyormuş. Si - mitçi ile uzun uzadıya konuşuktan son - ra tekrar eskicinin yanına dönmüş:

— Ben, demiş, sana Sultanahmed ca - miini sormuştum. Sen bilmiyorsun, de - din. Meğer, bu cami Sultanahmed camii imiş. Sen bilmiyor musun?

Eskici gene boynunu bükmüş:

— Biliyorum amma, demiş, bildiğimi söylemek işime gelmez.

— Sultanahmed camii burası; desey - din, ağzın mı aşırırdı.

— O kadarla kalacağımı bilseydim, hiç tereddüt etmez, hemen söyledim. Fakat ondan sonra hangi tarihte yapıldığını, hangi mimarın yaptığını, kaç penceresi olduğunu, içerisinin kaç kişi aldığını, bunlara benzer daha bir çok şeyler sor - cağımı hesapladım da, bilmiyorum, de - dim.

Ben bu eskicinin hikâyesini hiç unut -

mam. Sokakta, vapurda, tramvayda, ti - yatroda yanbaşına gelip:

— Bu mağaza ne mağazasıdır?

— Bu iskele Beylerbeyi mi?

— Bu tramvaylar da amma kalabalık oluyor.

— Piyesi nasıl buldunuz?

Tarzında sualler soranlara eskici gibi, bilmiyorum.. demezsem de tek kelime ile cevap verir, ve hemen yanından uzakla - şırım.

Tek sualle söze başlayıp yirmi otuz su - ali birbiri ardına sıralayanlar aramızda o kadar çoktur ki!.. İsmet Hulusi

kit için karşı koydu, eski İngiliz dar - bî meselini hatırlıyordu:

— Avrupada hâkim olmak için Avrupa milletlerini yekdiğerine düşürünüz.

Makdonald, Avrupanın - diktatörlük ve demokrasi olarak - iki cepheye ayrıl - dığı ve eski İngiliz darbî meselinin çü - rüklüğünün de sabit olduğu.. bir zama - da hayata gözlerini kapıyor.

A. L. Joune

L'Entrausigeant gazetesinden alınmış - tir, bittabi Fransız görüşünü ifade eder.

Tahlili müşkül bir sima

Bir köylü kadın ile Lossiemouth İlmânı - nın bir deniz işcisinden evlenme haricinde dünyaya gelmiş olan Ramsay Makdonald'a İngiliz politika âleminin bir fırtına kuşudur, derler. Hayatı gerçekten rüzgâr içinde geç - miştir.

Onu evvelâ okuyup yazmayı İncill hece - liyerek öğrenmiş bir köy hocası, bir otobüs kâ - tibi, bir kimyahane çırağı, muharrik, grev müşevviki, Sosyalist Hardi'nin talebisi, harb içinde askere gitmekten imtina eden bir a - dam, annesiz kalan 5 çocuğunu büyütme - ken âciz kalmış bir baba, sonra.. Majeste Kralın Başvekili olarak görürüz.

Bazıları ona Marks'ın ruhudur, derler. Daha ziyade İskoç şairi Roberts Burns'un tesiri altında kalmıştır.

Makdonald, eski Başvekil Baldwin ile bir - likte siyasî hayattan çekildiği zaman kralın kendisine herhangi bir asalet ünvanı, her - hangi bir nişan ve Lord kamarasında bir sandalye vermesini istemedi:

— «Oturdüğüm köyün halkı beni küçük evim olan James ile anarlar. Maylard diye - cek olsalar gülerler, hem «beni de güldürür - ler.» diyordu.

Ziraatımız için traktör mü, yoksa hayvan mı lâzım?

Yurdun iktisadî şartlarına bakınca, ziraatimizin muhtaç olduğu iş ve çeki kuvvetini daha çok yıllar traktörden değil, hayvan - lardan beklemeye mecbur olacağımız meydana çıkar

Hayvan bizde daha çok yıllar traktöre galebe edecektir

Ötedenberi şahidi olduğum bir münâ - kaşa vardır; ne zaman köylümüzü ve o - nun geçim kaynağı olan ziraatimizi kal - kındırma lâfı açılca, bu münakaşanın ta - rafları ortaya çıkarak söze başlar.

İleri memleketlerdeki her şeyi, oldu - ğu gibi kopye etmeği medeniyetin tek yolu sanan bir kısım kimseler «Efendim, derler.. yirminci asırda hâlâ öküz hay - dan ziraat kalkınamaz. Bu topraklara traktör sokmak lâzımdır. Falan filân memleketlerde binlerce dönüm toprak; aylar değil günler içinde sürülüyor, eki - liyor, biçiliyor ve elde edilen yüksek ha - sıllarla dünya piyasasına meydan okunu - yor. Biz, uçsuz bucaksız topraklar şöyle dursun, eni boyu 40 adım bir tarla par - çası için bile günlerce emek harcamak zorunda kalıyor ve öküz ayağıle toprağı çığneyip mahsulü âdetle sıkarak çıkarı - yoruz. Ziraatimizin muhtaç olduğu kuv - veti öküzden beklemek ve onu bir üve - direnin dürtülmesi arttırmaya çalışmak boş gâflettir. Bize büyük işler görecek, bizi dünya seviyesine ulaştıracak trak - törler lâzımdır.»

Arkasından traktörün gördüğü iş - leri saymaya girişirler. Günde şu kadar tarla sürer, bu kadar ekim biçer, şu ka - dır demet taşır, boş kairsa odun keser, su çeker velhasıl şöyle iyidir böyle iyi - dir.

Diyenlerin çoğu bu cazib müdafaa - ya kapılırlar. Traktör taraftarlarının say - dığı memleketlerde makinelerin neder bu kadar revaç bulduğunu, neden bu kadar verimli olduğunu daha ince bir gözle a - raştırmaya vakitleri yoktur. Zaten böyle bir meselede o yerlerin tabii vaziyet - lerini, toprak ve iklim hususiyetlerini, sı - naî ileriliklerini, ticarî ve malî durum - larını, gaz benzin fiatlarını, tamirat iş - lerini, ziraat sahalarının genişliğini, her aile elindeki toprak mikdarını, işletme sermayesini, köylünün yapılarını, bil - hassa yollarını, ekip biçtiği mahsul çe - şitlerini, nüfusunu dağılışı ve kesafetini, ameile vaziyetini ve daha buna benzer ni - ce meselelerini inceden inceye tetkik et - mek lâzım geldiğini bilmeye de akılları yetmez.

Fakat, ileriliği memleketin icablarını yerine getirmekte bulan mutedil taraf, cephesini kurunca iş değişir, o da der ki: — Traktörlerin yaman işleri başaran vasıtalar olduğunda haksız değilsiniz. Adana gibi bazı hususî bölgelerimiz için dediklerinizin hepsi variddir. Yer yüzü - nün bazı bölgelerinde, bu vasıtaların zi - raati kalkındırmaya büyük hizmet, ol - duğu da yalan değildir. Lâkin böyle u - mumi bir fikri ileri sürmeden önce, yur - dun hususiyetlerini göz önüne getirecek aynı şartların bizde olup olmadığını bir defa düşünmek lâzımdır. Çıvısından gaz - zına kadar her parçasını avuç dolusu para ile dışardan getirtmek mecburiyet - timizi bir tarafa bırakalım. Bu kudretli nesneyi hangi toprakta işleteceksiniz?

«12 milyondan fazla olan bugünkü köy nüfusumuz tam 40 bin köye dağı - lmıştır. Bu 40 bin köyün 16 bininde nü - fus 150 yi bulmuyor, 16 bininde de 400 ü aşmıyor. Geri kalan 8 bin kadarında da 1000 den yukarı nüfusu olanlar sayıl - ır. Nüfusun böyle azar azar dağılışı on - ların işlenecek topraklar üzerine küme - lenmesinden ileri gelmiştir. Demek bu -

gün köy dediğimiz memleket parçası, ol - dukça dar sınırlıdır. Yurdun coğrafi ge - nişliği, arazi genişliğini ifade etmez. İkt - isadî bakımdan toprak, köylünün emeği altında bulunan topraktır. Ve bugün için o mahdut sahalara, çok bölünmüş bir hal - dedir.»

«Türkiyede 100 dönümden aşağı top - rak sahibi olan köylü ailesinin adedi mev - cudun yüzde 60 ını bulmaktadır. Geri ka - lanın içinde de 1000 dönümden yukarı arazisi olanlar her muhitte üçü beşi geç - mez. Onlar da topraklarını küçük parça - lara bölerek başkalarına işletirler. Şu halde Türkiyede bugünkü köy nüfusu - nun işleyebildiği ziraat sahası; (küçük iş - etmeler) halindedir ve bunların ne ge - nişliği ne de işletme sermayesi bir trak - törün üzerlerinde yürümesine müsâid değildir.»

«Türkiyeyi Amerikaya benzetmek bir garib zihniyettir. Orada şu anlattığım köy âlemine rastlayamazsınız Amerika - da köy ve köylü diye bir şey yoktur. Köy dedikleri bir küçük kasaba, köylü dedikleri çiftlik sahibidir. Arazi belli başlı parçalar halinde ve birleşmiş ser - mayelerle işlenir. Ziraatin bütün icabları birbirini tamamlayacak vaziyette dü - zenlenmiştir. Nevyork'un 1009 kilometre ötesinde tereddütsüz sütçülük yapılır. El de edilen sütün şehre nasıl gönderilece - ği düşünülmez bile.. Ufacık bir çiftliğe bile posta uğrar, telefonla verdinğin bir siparişi iki saat sonra elinizdedir. Kırılan bir vidanın yenisini çok beklemenize lü - zum yoktur. Yakındaki bir atölye onu si - ze hemen değiştirir. Bir de, bizim uçsuz bucaksız köylerimizi düşününüz. Ufacık bir vida için değil, radyatöre konacak iki maşrapa su için bile bazan işi bırakıp bir hayli gitmek lâzımdır. Büyücek sakat - lıklar için ise, işi büsbütün paydos edip günlerce boş durmak, köprüsüz hendek - li yolu müşkülâta geçip kasabanın tek ustasına gitmek icap eder.»

«Hem efendim, bu memleket onu tec - rübe etmen iş değildir ki? Pek yakın bir mâzide yurda 1500 kadar traktör sokul - muş, o genişçe arazi sahibi olan mahdüt kimseler birer tane edindirilmişti. Hükû met gazlarını ucuza verdi. Makinisi. mek - tepleri açarak becercikli adamlar yetiş - tirdi. Fakat ne beklenen hizmeti başa - rabildiler, ne de ziraî bünyemize yerle - şebildiler. Emekler havaya gittiği gibi, en aşağı 3 milyon lirayı temsil eden ma - kinelere de bir kenarda çürümek baht - sızlığına düştü. Neden sonra gaz muafiy - yeti kaldırılarak traktör sahiblerine taz - minat verildi de zararın önu alındı. O za - manlar beygirle ziraati taahhüd edenle - re yüzde 10 fazla tazminat verilmmişti. İşin doğrusu da bu idi. Medeni âlemde radyoyu, sinemayı sunu ve bunu almak - ta tereddüt etmeyebiliriz. Fakat ziraat in - klâplarda memleketin icabını göz ö - nünde bulundurmamak zorundayız. Bu gün kü vaziyet, ziraî kuvveti öküzden alma - yı fakat traktöre değil, beygire verme - mizi âmir bulunuyor.»

Traktör aleyhtarının dediklerini söyle bir düşünmeye vakit bulamadan, hayvan kuvvetine taraftar bir başkasının söz - lere muhatap olursunuz:

«Traktörü kötümekten alehtlak ma - kine aleyhtarlığı anlaşılmalıdır. (Devamı 11 inci sayfada)

GÖNÜL İŞLERİ

Hürriyet ve aşk Servete Müreccahdır

İşte bir mesele ki, tek kelime ile kestirilip atılabilir, fakat kestirilip atıldıktan sonra üzerinde tekrar düşünmemek müm - kün olamaz.

Bu meseleyi bana genç bir erkek oku - yucum getirdi. Mektubu «esericided» de - nilen eski kâğıdlarla 5 büyük sayfa tu - tuyor. Fakat hülâsa edilmesi mümkün - dür. Diyor ki:

— Bir tüccar ailesinin oğluyum, babam bana kendi işgal ettiği sahanın haricin - de işlerle meşgul olmak üzere küçük bir müessesesi yaptı, orada çalışıyorum. Va - ziyetim fena değil, daha iyi de olabilir. Fakat ortaya öyle bir hâdiseye çıktı ki hu - zurumu altüst ediverdi. Bakınız söy - leyim:

— Babamın kendi işlerinde müzaheretini gördüğü bir alienin bir kızı var, epeyce tahsil görmüş bir genç, fakat çirkin mi çirkin..

Bir gün babam beni karşısına aldı: —Kendi aramızda kararlaştırdık, sizi ev - lendireceğim, dedi. Derhal itiraz ettim, babam müteessir oldu ve anladım ki bu

izdivacın yapılmaması onun da, benim de işlerimizi bozabilecektir. Fakat nasıl ev - leneyim? Kızı sevmiyorum bir, sonra da iki senedenberi devam eden bir gönül maceram var iki..»

Mesele derhal kestirilip atılabilir, de - miştim. Gerçekten öyledir:

— Çocuğum bir insanın hayatında fır - satın da, servetin de, saadetin de bir kaç defa gelip gitmesi mümkündür, fakat gençlik yüzünü ancak bir defa gösterir. maddeten, manen sevebileceğin zaman çok kısadır. Sen bu kısa zamanı sevmedi - ğin bir kadının yanında öldürürsen, son - ra zengin olmuştun, aksaclarınla ve yip - ranmış vücudunla bu servetin faydası ne? Cesaretini iki elinle tut ve kendini para ile satma!

Diyecem, fakat üzerinde gene düşü - nüyorum. Bu delikanlı kendisine namzed olarak gösterilen genç kızı tanımıyor, onu bir iki defa görmüş, çirkin bulmuş, mü - nasebeti işte bundan ibaret.

Fakat ben nice genç kızlar bilirim ki sadece uzaktan bakana çirkin görünürler: Muhitlerine girince bir meleke karşıla - rırsınız. Aziz okuyucum, senin ilk hamle - de reddettiğin genç kız ya bunlardan biri ise?

TEYZE

"Ben bir tımarhane kaçkınıyım!",

Herkesin gözü bende, ne yapmalı, nasıl çıldırmalı?

Pastahanede benimle meşgul olmıyan yegâne adama doğru yaklaşıyor, karşısına oturuyor ve yazdığı kâğıdı kaparak cart cart yırtıyorum

Röportajı yapan: Faruk Küçük
(Tercüme ve ıktibas hakkı mahfuzdur)

— 23 —

İki genç kız habire saatlerine bakıyorlar. Fuadlarla Cemalin masalarının ortasında gri elbiseli, çakır gözlü, kolalı yakalı, çizgili gömleli biri uzun bir kâğıda murekkeble bir şeyler yazıyor.

Beni gören Fuadla Melik birbirlerine işaret ettiler. Sanki beni görmemiş gibi muhaverelemeye devam ettiler.

Foto Cemal de bana bakmağa başladı.

Orta boylu, şişman, hafif çiçek bozğu yüzü bir bayan yanıma geldi:

— Que desirez - vous (*)? dedi.

Yüksek sesle cevap veriyorum:

— Anlamadım.

— Ne emrediyorsunuz?

— Dondurmalı kahve..

— Kafe glase mi?

— Hayır..

— Kafe viyenuvaz mı?

— Hayır..

— Öyle ise pardon anlıyamadım. Nasıl kahve bu?

— Anlamıyacak ne var? Soğuk kahve üzerine sıcak dondurma dök, getir buraya..

Bu muhavere cereyan ederken semsim, perde perde yükselmışti. Öyle ki pastahanede son cümlem duymıyan kimse kalmamıştı. Şimdi bütün muhavere benim mevzuu benim. Herkes bir birlerine kaşla gözle beni gösteriyor.

Sağdan, soldan, türkçe, fransızca muhavere kırntıları kulağıma çalıyor..

— Deli midir, nedir?

— Dondurmalı kahve ne imiş?

— Henttir nedir?..

— Ya saldırırsa?..

Fuad oldukça yüksek sesle:

— Zararsız delidir, diyor.

Ortalık biraz sükün buluyor.

Foto Cemal, makinesini çıkarmış, resim alıyor.

Bayan garson bir tepsi içinde bir tabak dondurma ile bir fincan kahve getirdi.

— İstediginiz bu mu?

— Evet.. yalnız bir de boş tabak getir.

Çabucak bir de boş tabak geldi.

Dondurmayı boşalttım. Üzerine kemali itina ile salatamın üzerine zeytin yağı gezdirir gibi kahveyi döktüm. Ve yavaş yavaş yemeğe başladım.. Antrparantez şunu söyleyeyim ki, hiç de fena olmamıştı hani. İsterseniz, siz de tecrübe ediniz eminim ki fena bulmayacaksınız.

Söylemeğe hacet yok, bütün kahvenin gözü benim üstümde idi. Yeniden düşünmeğe başladım. Bundan sonra ne yapacağım, nasıl çıldıracağım?..

Camları çerçeveleri indirsem, sonra iki üç yüz lira ödemek ihtimali var. Gerçi bende iki yüz lira değil, iki yüz para bile yok ama ne olur ne olmaz..

Birini dövmeye kalkışsam? Bu da tehlikeli..

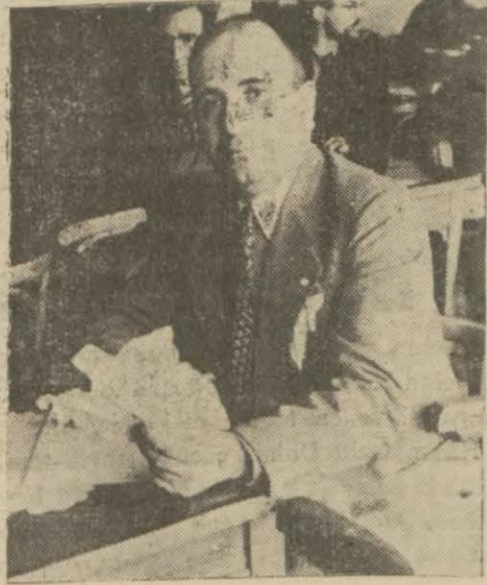
Ya döveceğim derken dayak yersem? Zaten etim ne, budum ne?

Bir yumruk yesem, sağlam fücceten vefat ederim.

Ne yapmalı yarabbi, nasıl çıldırmalı? Bütün pastanenin gözü benim üstümde.. adetâ herkes bir şey yapmamı bekliyor. Etrafı tedkik ediyorum. Foto Cemalle Fuadların masalarının ortasındaki masadaki gri elbiseli şapkalı adam olan, bitenden bihaber, yazısını çiziktiriyor. Benim bu hareketlerime karşı adamcağzın yazısını bırakmaması sinirime dokunuyor. Onun da hiç olmazsa beni gözünün ucile süzmesini istiyorum.

Gözlerimi ona dikiyorum. Mutlaka bana bakmasını istiyorum. Oralı bile olmuyor.

Daha ziyade asabileşiyorum. Bu hareketini adetâ bir nevi tahkir addediyorum. Öyle ya benim gayri tabii ha-

Mektubu yırtılan zat ve mektub

reketlerimle herkes alâkadar olduğu halde o neye olmuyor? Şundan bir intikam almalı. Eh gri elbiseli adam, senin alacağın olsun..

Belki bu tanımadığım adamcağıza oynayacağım oyun işime de yarar. Herkese deli olduğum kanaatini verir.

O hâlâ yazısına devam ederken yavaş yavaş kalkıyorum. Ayağa kalkmamla müşteriler de başlarını kaldırıyorlar. Yazı yazana doğru gene yavaş yavaş şikârına atlamağa hazırlanan bir kaplan gibi ilerliyorum.

O hâlâ yazıyor.

Masasının önünde bir lâhza duruyorum.

Benim yanıma geldiğimin farkında bile değil. Usullacık karşısına oturuyorum. Ve bir hamlede önündeki kâğıdı çekip cart cart yırtıyor ve parçalarını yere atıyorum.

Adamcağzın başındaki şapka arkasına doğru kayıyor, ağzı açılıyor.

Gözleri evlerinden fırlıyor. Ne olduğunu şaşırmış bir vaziyette ayağa kalkmağa çabalıyarak kekeleye kekeleye:

— Efendi! diyor, beni tahkir ediyorsunuz.

Hiddetli bir sesle:

— Ne, diyorum, hem huzurumda benden müsaade almaksızın şapka ile yazı yazmağa cür'et et, hem de üstelik beni tahkir et, ha? Diz çok bakayım, haydi huzurumda diz çök, diz çök!

Adamcağzı müdhiş şaşırmıştı. Bu esnada yüzünün aldığı şekli tarif etmek imkânı haricinde.. her şeyden evvel müdhiş bir korku ifade ediyor. Hasta neden çıktuktan sonra Cemalin cidden üstadane aldığı resme baktım. İçim yandı. Kendisini bu kadar korkuttuğuma pişman oldum..

Soruyordu:

— Sen kimsin? Kimsin ki önünde diz çökeyim?

— Ben kim miyim? Ben kim miyim ha? Ben kim miyim?

— Evet, sen kimsin?

— Ben ha! Ben, beni tanıyamadın mı? Ben general Francoyum yahu!

Müşteriler masalarından kalkmışlar.. bir çocuk ağlıyor.. Fuad, Melik ya nımla gelmişler.. pastanenin sahibi telâzla telefonun başında.. garsonlar para vermeden kaçan müşterilerin peşinde..

Ben devam ediyorum:

— Evet, ben general Franco'yum. Daha bu sabah İspanyadan geldim..

Hakikaten hiddetli idim. Rol yaptığımı unutmış, deliliği tamamilen benimsemişdim.

Pastanenin en kabadayı şişman tezgâhtar olmalı, yanıma yaklaşıyor. Elini omuzuma koyarak:

— Dur arkadaş diyor. Ne oluyorsun?

— Çek pis elini üstümden. Şimdi seni de kahrederim. Sen de diz çök bakayım, diz çök diyorum.

Korkarak uzaklaşıyor.

(Arkası var)

SPOR

Bugün Taksimde futbol maçı yok

Mülâyim, Hindli güreşçi ile tekrar karşılaşılıyor

İstanbul futbol ajanile Taksim stadı idaresi arasında ikinci lig maçları yüzünden ihtilâf çıkmıştır. Bu sebepten dolayı bu hafta yapılması icab eden ikinci lig maçları sahasızlık yüzünden geri kalmıştır.

İstanbul futbol ajanı Taksim stadını protesto etmiş ve bugün orada oynanacak Galatasaray - Süleymaniye maçı bu maksadla Şeref sahasına alınmıştır. Taksim stadına maçı yapılmadığına göre Kadıköyde iki, Şeref sahasında üç maç yapılacaktır.

Hindli - Mülâyim güreşi bugün yapılıyor

Türk Hava Kurumu menfaatine tertib edilen Hindli ile Mülâyim arasındaki güreş müsabakası bugün saat üçte Taksim stadında yapılacaktır.

Maltepe - Deniz lisesini voleybolde mağlup etti

Askeri liseler arasında tertib edilen senelik voleybol müsabakalarında dün Beyoğlu Halkevi salonunda başlandı.

Fikstür mucibince birinci müsabaka Deniz Harb lisesi takımı ile Maltepe lisesi arasında yapıldı. İlk devreyi deniz takımı 15-14 kazandı. İkinci devreyi 15-13 Maltepe kazandı.

Son devrede yapılan oyun çok heyecanlı oldu. İki taraf ta on beş sayı yaptıklarından oyun uzatıldı. Neticede Maltepe takımı 19-18 sayı ile müsabakayı kazandı.

Gelecek hafta maçlara devam edilecektir.

Beyoğlu Halkevi kızlarının müsamereleri

Beyoğlu Halkevi spor kolunda çalışan kızlar dün mevsimin son jimnastik müsamerelerini vermişlerdir. Aletli jimnastik ile müzikli dans numaralarına iştirak edenler ayrı ayrı alkışlanmışlar ve müsabakalar çok güzel olmuştur.

Galatasaray mürakabe hey'eti

Galatasaray Spor klübü İdare heyeti başkanlığından: Klübümüz yüksek mürakaba heyetinin altı aylık alelade içtimalı 27/11/1937 cumartesi günü saat 14 de yapılacağından sayın mürakaba heyeti azamızın o tarihte klübümüz idare merkezine teşrifleri ehemmiyetle rica olunur.

Marlen Ditrh Parisde açsılık ediyor

Paris gazetelerinden birinin fotoğrafı çok mes'ud bir tesadüf neticesi olarak bir gün meşhur bir lokantanın mutfağına girince karşısında sinemanın büyük yıldızı Marlen Ditrh'i görmez mi? Parisli arkadaşımızın ilk sayfasını süsleyen bu resmi bu tesadüfe borçluyuz.

Bakınız, Marlen Ditrh kendisine getirilen karides çorbasını beğenmemiş, daha iyisini yapabileceğini düşünmüş, bir yıldız hevesi ile mutfağına inmek istemiş, lokantanın sahibi için ne bulunmaz nimet!

Fakat az evvel mes'ud bir tesadüf neticesi.. demiştik ya, sonradan hatırıma geldi, Marlenin lokantada olduğunu, karides çorbası pişirmek için mutfağına indirdiği fotoğrafıya müessese sahibi haber vermiş olmasın!

SİNEMA

Saray, İpek ve Alkazar, sinemalarının programı

Bu hafta Saray sinemasında şayanı dikkat bir Alman filmi gösteriliyor

Gusti Huber ve Rheinhold Schunzel

Bu hafta Saray sinemasında «Aşk Ülkesi» adında bir film gösterilmektedir.

Bu filmin baş rollerini Albert Matters- tock ve Gusti Huber yapmışlardır. Mevzuu şudur:

Küçük bir memleketin kralı 45 yaşında olmasına rağmen hiç evlenmek arzusunda değildir. Başvekil ise behemehal kralı evlendirmek istiyor. Prenses İlovka da kızını kral ile evlendirmek arzusu- nu besliyor. Prenses kızını Julya'yı bir manastırda büyütüyordu. Bir gün kızını çalırtmıştı. Fakat tesadüfen kendisi tayin edilen mevkide bulunamamıştı. İlk defa yapayalnız kalan Julya ne yapacağını şaşırıyor ve Franz adındaki genç ve çok güzel bir şairin yardım teklifini kabul ediyor.

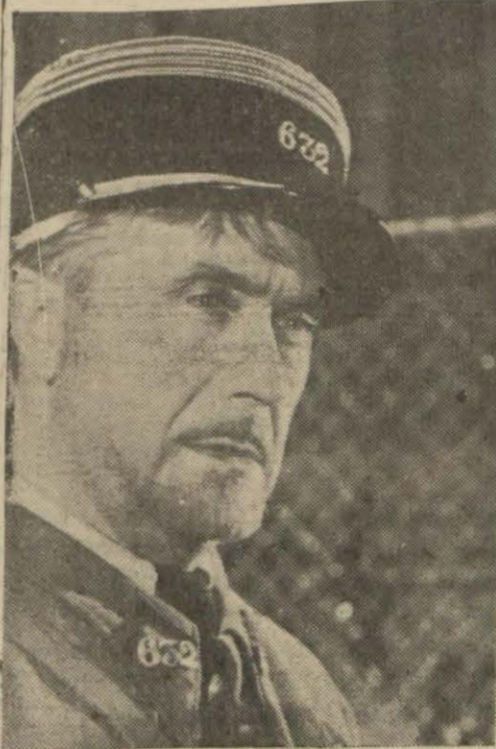
Julya bir müddet sonra Franz'ın ahlâksızlığını görerek ondan ayrılıyor.

Nevmidane bir surette evine dönen Franz can sıkıntısı ile cebindeki fişekleri sokağa fırlatıyor. O sırada kral da sokaktan geçmekte olduğundan iş bir suikast mahiyetini alıyor. Evlenmekten kaçınan kral, fırsatı ganimet bilerek ortadan kayboluyor.

Kralı bir türlü bulamıyan başvekil hapiste bulunan Franz'ın krala çok benzediğini görerek ona kral rolünü oynatıyor. Julya bir günlük sevgilisinin kral olduğunu görünce çok seviniyor. Fakat bu arada hakiki kral avdet ediyor. Mevki- ne geçiyor ve Julyanın annesi ile evleniyor. Julya da Franz ile evleniyor.

«İpek», sineması:

Çelik kale

Çelik Kale'de Victor Francen

Oynayanlar: Victor Francen, Vera Koréne.

Mevzuu: Harbiye nezareti ikinci bürosunda çalışan binbaşı Despinal günün birinde meşhur Maginot istihkâmlarından birinin kumandanlığına tayin edilmiştir. Bu kumancanlıkta yüzbaşı Ardent da vazife görmektedir. Yüzbaşı amunî harb esnasında çok yararlıklar göstermiş ve Rhin havalisinin işgali sırasında henüz on yedi yaşında bir kız ile evlenmişti. Harbe almış olan yüzbaşı sulhtan hiç hoşlanmıyordu. Kendini içkiye vermişti. Eski hastalığı âsabını bozmağa başlamıştı. Kırısı ile bir türlü geçinemiyen Ardent ayrı yaşamakta ise de âmininin karısı ile

«Alkazar», sineması:

Gangsterler

Joseph Calleia ve Franchot Tone'un baş rollerini yaptıkları bu filmin mevzuu şudur:

İki haydut çetesinin Harlem'de kavga ve dövüşmesi esnasında bakkal Schneider tehdit ediliyor. Kızı Anne bir gazeteden yardım talep ediyor. Gazetenin adliye kısmı muharriri Barton ve birinci muhabiri Higgins hayduklara karşı mücadeleye girişiyorlar. Bakkal Schneider «Cuba» ya gitmektedir. Gemide yangın çıkıyor. Barton ve Higgins derhal tayyare ile yetişiyorlar. Barton paraşüt ile inip gemide bulunan adamı kurtarıyor. Fakat Newyorkta Schneideri vuruyorlar.

Az sonra Anne çetenin birinci reisi olan Acelloyu yakalatıyor. Adam her şeyi itiraf ediyor. Bu sayede Barton, gemideki eşyaların yanan maddelerden murekkebe olduğunu öğreniyor. Nihayet Barton ile Anne evleniyorlar.

flört yapmasını hoş bulmamaktadır.

Bir gün kale efradının teftiş sırasında elektrikler birdenbire söner. Birçok silâh sesleri işitilir. Ortalık aydınlanınca binbaşı ile çavuşunun öldürülmüş olduğu görülür. Polis, tahkikatında bunun kıskaçlıktan ileri geldiğini tesbit ve yüzbaşı Ardent'ı itham eder. Venard adındaki polisin yapmış olduğu tahkikatın ise işin casusluktan ileri geldiği anlaşılır. Yüzbaşı casusu bulmak vazifesini üzerine alır ve bir gece manevrada mülâzım Legen'in Alman zabiti olduğunu meydana çıkarır.

Şehir meseleleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İnsan, bu satırlar üzerinde biraz düşününce, hayretten hayrete sekmekten zihnini kurtaramıyor.

Evvelâ Kadınları Esirgeme Derneğine gitmek, ve orada bulacağım kimselerden, bu derneğin hikmeti vücudunu, gayelerini, ve bu kongrede neler konuşulacağını öğrenmek istedim.

Çağaloğlunda, bana tarif olunan binanın kapısını çaldım. Karşıma, eski ve değerli dostum Neşet Halil çıktı. Ve sualime:

— O Birlik buradan hemen hemen bir yıl evvel göç etti! cevabını verdi.

Civarda sorguya çektiklerim de aynı karşılığı veriyorlar, fakat yeni binasının adresini bilmiyorlardı. Çaresiz kalmınca, evvelâ telefon rehberine baş vurdum. Birliğin namını orada da görmeyince, son bir ümitle istibarat santralından sordum.

Oradan da:

— O Birlik telefonunu bırakalı bir yıl oluyor! dediler.

Ne telefonla aradığım maruf bayanlarımız, ne Halk Partisi, ne zabıta, muazzam bir yıllık kongre toplayacağını ilân eden bu Birliğin yerini, yurdunu, namını, şanını bilmiyordum!

Fakat Birliğin izini bulamamak, beni hayli taciz etti: Çünkü kafama üşüşen suallerin cevaplarını kimden alacağımı bir türlü kestiremiyordum.

Nihayet, bu işte benden fazla malûmat, ve feraset sahibi olabileceklerini umduğum bazı zevata müracaatı karar verdim. Ve evvelâ, bu Birliğin eski binasına yerleşen dostum doktor Neşet Halil'in muayenehanesine uğradım:

— Üstad, dedim, senin, yerine tevarüs ettiğin bu birlik hakkında malûmatın olsa gerek...

Bu birlik ne iş görür? Niçin kurulmuştur? Hangi kadınları, hangi tehlikelerden esirger?

Doktor, suallerime devam etmeme fırsat vermedi:

— Yeter... Yeter... Ben bunların bir tekine cevap bulamam!.. Hattâ bilâkis bu hususta, benim de, senin suallerine ekleyecek bir çok sorgularım var. Bundan on küsur yıl evvel, bir Kadınlar Birliği kurulmuştu. Bu birliğin gayeleri, kadınları, o sırada mahrum buldukları bir çok haklara kavuşturmakta. Fakat inkilâbımız, kadınlarımızı, bu birliğin gayelerindekilerden çok daha büyük haklara kavuşturdu. Kadınların, sahib olmadıkları tek hak kalmadı.

Böyle olunca, bittabi mevcudiyetinin manası iflâs eden Kadınlar Birliği dağıldı.

Fakat sorarım sana: Şu bahsettiğin Kadınları Esirgeme Birliğinin o dağıtılan Kadınlar Birliğinden ne farkı var?

Kadınlar, bu cemiyet içinde, erkeklerden fazla tehlikeye mi maruzdurlar ki, onları esirgemek için bir dernek kurulu-yor?

Üstâdan cevab yerine sual alarak ayrılıyorrum. Ve biraz sonra, aynı sualleri, maruf sinir hekimimiz profesör Fad-

reddin Kerime soruyorum.

Fahreddin Kerim:

— Hayret... diyor... Hâlâ böyle bir dernek bulunması hakikaten şayanı hayret... Vâkıâ bugün, cemiyet içinde, hi-mayeye muhtaç bir çok kimseler vardır. Ve onları, sefaletten, işsizlikten, içki, eroîn gibi iptilâlara dadanmaktan, hâlâsa, insanları sukuta sürükleyen içtimâl tehlikelerden esirgemek, sade bir sevab değil, hepimizin boynumuza farzolan bir vazifedir.

Fakat bu zayıf iradeli, sakat seciyeli kimseleri: Kadın - erkek diye iki kısma ayırmanın manası ne? Kadınlara erkek, bu tehlikelere aynı derecede maruz değil midirler? Bence, bu dernek, kadın - erkek müsaviliğini ve müsavatını hoş görmiyenler tarafından yaşatılmaktadır.

Fakat kadınların, himayelerini, sade kendi hemcinsleri lehine sırf erkekleri gücendirebilir. Hattâ daha ileriyse giderek diyebilirim ki, iki cins arasındaki sıcak kaynaşmayı soğutabilir.

Faraza, ister misiniz, erkekler de, «erkekleri esirgeme birliği» diye bir teşkilât kursunlar, ve yardımlarını sade kendi hemcinslerine tevcih etsinler?

Bence, «Kadınları Esirgeme Derneği» bizi böyle bir neticeden esirgemek için, Kadınlar Birliği gibi, kapılarını kapatmalıdır.

Eğer orada bulunan bayanlar, çalışmak istiyorlarsa, ve esirgeyici bir kudretleri varsa, şefkatlerini, himayelerini, cinsiyet ayırmadan bütün vatandaşlarına açsunlar!

Üçüncü muhatabım, avukat İsmail Hakkı idi. O da:

— Bereket, dedi, ben kadın değilim. Eğer kadın olsaydım, bu derneği kurarlardı mahkemeye verirdim. Çünkü bu dernek, kadınları erkeklerden daha âciz, daha zayıf, ve himayeye daha muhtaç göstermekle kadınlarımızın gururlarını rencide etmektedir.

Değerli ve genç avukat gülererek ilâve etti:

— Bence bilâkis, bugün, bir çok evli erkekler birleşip: «Kadınlardan Esirgenme Derneği» kursalar yeridir. Yani, senin anlayacağın, bugünkü halde, «Kadınları Esirgeme Derneği» değil, olsa olsa «kadınlardan esirgenme derneği» kurulabilir a-zizim!

Naci Sadullah

Belediye hayatı Ucuzlatmak için yeni Projeler hazırlıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bir çok yerlerde tabakların üzerinde yemeklerin fiyatları yazılıdır. Yahud masalarda sabit tarifeler yapılmıştır. Garsonun biraz yüksek para istediğini hissedilen müşteriye polise anlatıldığı takdirde garson derhal yerinden kovulmaktadır. Bizde de muhitin şeraitine göre bunlara yakın usullerle halkın eğlen-ce yerlerinde aldanmamaları temin olu-

Fotoğraf tahlilleri

Çalışkan ve sakin bir genç

İzmir okuyucu -
tarımızdan Talâ -
tin sualı de şu:
— Muvaffak ol-
lacak mıyım?

Çalışkan ve sakin olmak, ilim sahasında muvaffak olmak isteyenlerin rağbet edeceği vasıflardır. Kendisini hâdiselere, maceralara maruz bırakmaktan çekinmesi kabiliyeti dairesinde muvaffakiyet ümidlerini çoğaltabilir.

Herkesle gelişi güzel ahbab olmayan bir tip

İneboluda Hamza imzalı okuyucu-muz fotoğrafının tahlilini istiyor:

Hususiyetlerini harice taşımaz, fazla konuşmaz. İğnede intizam kaidelerine uyar ve dikkat gösterir. Başkaları için açılmak mes'uliyetlere katılmak istemez. Herkesle gelişi güzel ahbab olmaz ve sokulmaz.

Kendisini çabuk sevdiren bir tip

Ankara okuyucularımızdan Şeref soruyor:

— Hayatta muvaffak olacak mıyım?

Girgin ve kendisini çabuk sevdiren ve sözlü batımayan bir tip. Herkesle hoş geçinmek, güler yüz göstermek ister. Başlı başına bir muvaffakiyet temin edemiyorsa başkalarının kendisi hakkındaki teveccühünden istifade etmelidir.

Son Posta
Fotoğraf tahlili kuponu

İsim

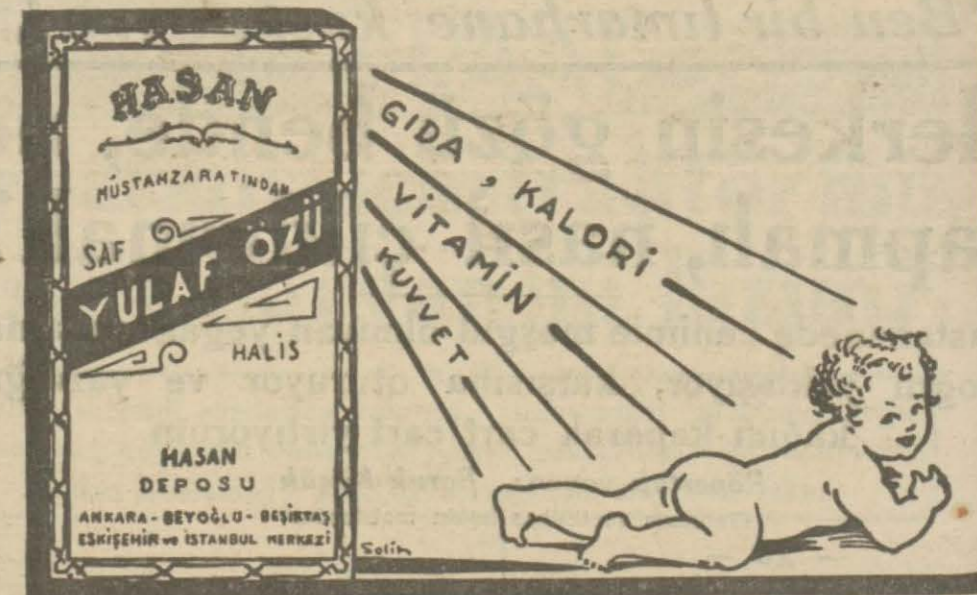
Adres

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

nacaktır.

Meyva, sebze, yiyecek, içecek fiyatları imkân nisbetinde her gün muhtelif vasıtalarla belediye tarafından halka ilân edilecektir. Bu projeler tatbik mevkiine konunca İstanbul hayatının intizama gireceği umulmaktadır, Avrupadaki usullerden müphem olan projelerle muvaffak olunacağı alâkadarlar tarafından temin edilmektedir.

Yavrularını öpen ve bağına basan anneler çocuklarına saf ve tabii Pirinç Yulaf, Mercimek, Buğday, İrmik, Patates, Mısır, Bezelye, Türlü, Badem, Çavda

Hasan Özlü Unları

yediriniz. Avrupanın bayat veya terkibi meçhul unlarını yedirmeyiniz.

Doktorunuza sorunuz

Allahın yarattığı saf hububattan alınan, vitamini ve kalorisi, kuvveti gıdaiyes çok olan Hasan Özlü Unlarına doktorunuzun şahadet eder ki hayatın ve tabiatın emugaddi ve en mükemmel gıdasıdır.

Hasan Özlü Unları çocuklarınıza tam âfiyet temin eder. Neşvünemalarını yardım eder. Onları çabuk büyütür. Neş'eli, tombul, hastaliksız, tombul yapar. Hasan Özlü Unlarla çok leziz mahallebi ve çorba ve yemek yapılır. Mutlaka HASAN markasına dikkat.

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütân ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir. İsim ve markaya dikkat! Taklitlerinden sakınınız.

Mardin Gümrük Taburu Satın Alma Komisyonunda

Cins	Miktarı kilo	Tahmin edilen bedel Lira Kuruş	% 7,5 güvenme sureti ihale		İhalenin yapılacağı gün saat
			Lira Kuruş	Kapalı zarf	
Un	150000	20250 00	1519 00	Kapalı zarf	30/11/937 9)
Arpa	280350	17522 00	1342 00	Kapalı zarf	30/11/937 10'30)

A — Yukarıda yazılı iki kalem erzak hizalarında gösterilen gün ve saatte Mardin gümrük taburu karargâh binasında satın alınacaktır.

B — İstekliler şartnameyi her gün sözü geçen binadaki satın alma komisyonundan parasız alıp görebilirler.

C — Bu iki kalem erzaka ait zarfları istekliler her kalemin hizasında gösterilen saatten en az bir saat evveline kadar komisyona vereceklerdir.

D — Teklif mektublarında şartnamenin tamamen okunup kabul edildiği ve hem de rakkam ile yazılı silinti olmasına cağıdır.

E — İstekliler her kalemin hizasında gösterilen yüzde yedi buçuk teminat akçesini veya banka mektubunu Mardin Gümrük veznesine yatırarak alacakları makbuzla şartnamenin 4 üncü maddesinde yazılı vesikayı zarfın içine koyacaklardır. (7706)

* Son Posta'nın edebî romanı

— 30 —

SULARA GİDEN KÖPRÜ

Gülsüm, omuzlarını silerek sakslarına doğru yürüdü ve tırtıl yemişi yaprakları ayıklamaya başladı. Başını eğdiği zaman omuzlarının hafif nafif sarsıldığını farkeder gibi oldum. Ağlıyor muydu? Yoksa gizli gizli gülüyor muydu? Bu anda bu ikinci ihtimalde daha fazla inanacağım geliyor. Çünkü, bir lâhza sonra, tekrar doğrulup yüzünü bana çevirdiği zaman gözlerinde bir damla yaş görmedim. O halde gülüyordu. Peki ama niçin ve kime gülüyordu? Bunu Gülsüme sormağa cesaret edemedim. Kendi kendimden utandım. Yalnız bu yarım metresime, bu çocukluğumun şuursuz kaltağına, bu ömrümün en eski ve sürekli düşmanına karşı içimde yeniden müdhisi bir kin duy-dum. Şimdi o, benim gibi yaşlı, ve benimkinden fazla ağarmış saçlarla, karışında; bir harabe halinde! Yalnız bu harabenin yosunlu, çatlak taşları arasında biten taze bir filiz bana onun otuz yıl evvelki parlak çığını unutturamıyor. Ah, o zaman çağıktım. Fakat

sonradan ne budalalık etmişim, bunu şimdi anlıyorum. Anamın ahiretliğine dokunmak bana o geçmiş günlerde anamın kudsiyetini çiğnemek gibi geliyordu. Aile içinde rezaletten korkuyordum. Her hususta aileyi sayıyordum. O duygu içimde şimdiki gibi çürümüş değildi. Halbuki Gülsüm, daha o zamanlar, bilhassa evlenmeden evvel, penceresi sarı basma perdeli ve köşeleri sandıklı, sepetli odasında her gün, her dakika beni bekliyordu. Buna emin olmasam bu satırları buraya bu kadar itimadla kaydetmezdim. Pek iyi hatırlıyorum, sofadan geçerken bazar Gülsümün kapısı açık kalmış odasından içeriye göz attığım olurdu ve her vakit yerde serili duran şiltesinin üstündeki kırmızı valânsa bana kanlı bir şehvetin örtüsü gibi görünürdü. Sonra Gülsüm evlendi, o zaman da şu aşağıki bahçenin dibindeki pavyonda, kapının yanındaki pencereden sarkar, bana gülsümserdi. Kaç defa: — «Gel içeriye, kahve içelim!» diye çağırırdı idi. Fakat

Gülsümün kahvesi, ileride, kocasının yüzüne her bakışında, her yudumile bana bir zehir olacağını biliyordum. Bunun içindir ki o pavyondan içeriye bir gün bile ayağımı atmamışım. Gülsüm işte bugün gene karşıma dikildi, fakat bu defa Mahmurenin bir gençle beraber sandal gezintisini kulağıma fısıldarken sanki benden bu geçmiş yılların intikamını alıyor!

Öğle yemeği olmuş, Mahmure hâlâ gelmemişti. Nihayet süslü püslü gelebildi. O genç de beraberdi. Esmer tenli ve yakışıklıca bir oğlan. Gülsüm bir iki söylenecek oldu. Ben, habersiz ge-meğe gitmenin doğru olmadığını ilâve ettim. Delikanlı, müstehzî bir tonla:

— Kusura bakmayın, bir daha haber veririm!

Dedi.

Vay küstah! Mahmureyi âdeta benimseyen bu oğlana öyle içerledim... Fakat o günlük bu kadarla kaldım. Yalnız o gittikten sonra Mahmureye de bir söz söylemiş olmak için:

— Ayıb değil mi, koca kız oldun? Dedim.

Yüzüme sadece baktı, hem ne manalı, «Hey gidi pinpon, bunu sen mi söylüyorsun?» gibi bir bakışla...

Şimdi hissediyorum ki, dünyanın en gülmüş adamı o anda muhakkak ki ben olmuştum. Mahmure benim iki yüzlü-

lüğümü bir bakışla nasıl da yüzüme vurmuştu!

Bilmem ki, yetim mahına göz koyup da camide haramdan bahseden eski yobazlar benim o dakikada duyduğumu duymuşlar mıdır?

Nerimanın dün tâ Adadan kalkıp yalıza gelişi.. bu, büsbütün canımı sıkkan bir hâdis.. âdeta bir skandal.. bunu nasıl tahlil edeceğimi, ne hüküm vereceğimi bilemiyorum.

Öğleden sonra, saat bire doğru, odamda, biraz sedirde uzanmış, başımı pencerenin yanındaki yastığa dayadım, uyumuyorum, sadece içimi dinliyordum. Birden, merdivenden hızlı hızlı ayak sesleri işittim, arkasından da, hele şükür, kaç gündür yattığı soğuk algınlığından yeni kalkmış olan Fatmanın sesini...

— Beyefendi, diyordu, misafiriniz geldi!

Misafirim!.. Allah Allah, kim olabilir? Burada kimse ile görüşmüyorum ki...

İçimde müphem bir korku ile, açık kapıdan sofaya baktım ve o anda bütün vücudum baştan ayağa sarsıldı.

Neriman.. evet.. Neriman.. salına salına, iskaripinlerinin altında sofanın başlıklarında hisirden hisirden, dudaklarında zoraki bir tebessüm ve yanakları alev alev, bana doğru geliyor!

Neriman geliyor.. yani rezalet, belki

de felâket geliyor!

Odanın ortasında taş kesildim ve ka-bim çarparak, başıma bir yıldırımın immesini bekledim.

Yıldırım inmedi. Yalnız Neriman Odaya girdi ve beyaz eldivenli elini uzatarak:

— Bonjur, Adnan, dedi, beni beklemiyordun değil mi?

Fatma, sessizce, kapıdan çekildi, git-ti. Bir lâhza sonra, Mahmurenin de sofadan geçen hayalini görür gibi oldum. Bir gölge hafifliğile, başımı çevirip odama bakmadan, kendi odasına doğru gidiyordu.

Sonra Neriman bana tekrar ne ded-ben ne cevap verdim, bilemiyorum. Yalnız, şu anda hatırladığım, Nerimanın sere serpe, rahatca sedire uzandığı zaman bile şaşkınlığımdan hâlâ kendime gelemediğimdi.

O, güzel bir kadın şekline bürünmüş bir şeytan gülüşüyle yüzüme bakıyor ve bu sükkütun benim için gizlediği müdhisi muammayı çözmekte inadın gecikiyordu. Nihayet kulaklarımda sesi daha âhenkli bir vüzhla yeniden çınladı:

— A, vallahi, bu kadar şaşacağımı bileseydim gelmezdim. Ben, bilâkis memnun olursun sandımdı!

— Tabii, dedim, yalnız birdenbire hiç beklemediğim, hiç ummadığım bir anda seni karşımda görürnce...

(Arkası var)

İstanbulda gömülü milyarlar etrafındaki gizli harb

Bizansın Defineleri

Tahkikat menfî netice verince hususî bir katar hazırlandı, çalınan treni aramaya çıktık!

Dünkü kısmın hüüası

Malûiyetinden dolayı meslekten çarılmiş eski Konya rüşdiyesi tarih öğretneni hapishanededir. Cürmünü hatırlatıyor. Fakat o eski mesleğine gene hizmet etmek istiyor. Hiç kimsenin bilmediği, senelerdir gizli tutulmuş olan bir hâdiseyi hiç bir şey saklamadan anlatıyor:

«Ben o sıralarda Sirkeci - Edirne trenlerinde seyyar hat müfettişliği kaleminde tercümandım, diyor. Semplon ekspresi Edirne istasyonundan İstanbula doğru hareket etmişti. Fakat 5 saat 45 dakika geçtiği halde hiç bir istasyondan servise tren hakkında haber gelmemişti.

Yapılan bütün araştırmalar boşuna oluyordu. Edirnedeki hareket eden tren hatta yoktu. Herkes telaş içinde idi. Umumi müdürlük telefonla müfettişliği aradı. Sert bir ses umumi müfettişe bağlandı:

— Eşek herif. Alay mı ediyorsun? Tren yerin dibine girmediyse? Hatlarınız bozuk. Servisleriniz bozuk. Koca treni uşurdunuz gitti! Bir hâdiseye yüzünden tekrar Edirneye dönmüş olmam mı?

— Sorduk efendim, Edirne de bize soruyor. Hayır..

— Nasıl hayır yahu! Koca ekspresi çaldılar mı? Allah Allah, demek ekspres çaldı!

Telefon hiddetle birdenbire kapatıldı. Ve Müdüriyeti umumiye akabinde hemen bir tamim çıkardı.

Roman devam ediyor.

Hâdiseye mahrem tutulacak, tek kelime söylenmeyecek. Aksi hareketin devanharbe teslimi mucib olacağı hükümetce bildirilmişti. Keyfiyetten askerî karakollar şifre ile haberdar edilmişti.

Böyle bir hâdiseye hiç işitilmemiş olduğu için siyasi bir suikaste hükmonmuş, hâdisenin hiçbir taraftan duyulmaması için hemen şiddetli tedbirler alınmıştı.

«Semplon ekspresini çaldılar!» Salim bir aklın almyacağı bu söz bütün idareyi dehşetle karışık bir hayrette düşürmüştü. Hiç koca şimendifer çalınır mı? Fakat çalınmıştı ve izi bile ortada yoktu.

Birçokları bu hâdiseyi bir harb başlangıcı olarak görmekten kendilerini alamıyorlardı. Bir buçuk saattenberi idaredeki bütün telgraf hatları işliyordu. Fakat sadre şifa hiçbir iz bulunamıyordu.

Avrupa merkezlerinin servisleri kâmilan cevabsız bırakılmıştı. Hat komiserliği dahiliye vekâleti ve yol müdüriyeti ile uzun telefon muhavereleri yapmakta idi. Hâdisenin Avrupaya aksetmemesi için de emir verildiğinden, Avrupa merkezlerine cevap verilmiyordu. Diğer taraftan ekspreste İstanbul için 18 yolcu kalmış olduğu, hepsinin de ecebi olduğu anlaşılmıştı. Avusturya - Macaristan sefaretinin kuryesi de trende idi. Sefaret tercümanı geç vakte kadar istasyonu terketmedi, fakat kendisine hiç kimsenin izahat verecek gibi olmadığını görünce çekilip gitmişti.

Trenin 18 yolcusu da ecebi olduğu için bu görülmemiş, işitilmemiş vak'anın duyulmaması imkânsızdı. Belki hükümetin başına bir hâdiseye dahi çıkacaktı. Hat boyundaki askerî karakollardan da rapor gelinceye kadar bütün kumpanya heyecan içinde bekledi. Nihayet menfi rapor gelince idare hazırlattığı hususî treni hareket ettirdi. Resmî tahkikatın evvel kumpanya hususî tahkikatı sür'atle yapılmaya ve kaybolan ekspresin âkibetini anlamaya karar vermişti. Tren yolcuları kâmilan ecebi olduğu için bizim müfettiş beni de trene almıştı.

Ben trene binerken ön vagona bir müfettiş askerinin de yerleşmekte olduğunu gördüm.

★

Bizim hareketimizden yarım saat sonra bir kar fırtınası başlamıştı. Bizim müfettiş tanımadığım yabancı zatlarla hiç konuşmadan yüzü sapsarı bir halde oturuyordu. Kar fırtınası başlar başlamaz endişeli bir yüzle:

— Biz gidinceye kadar korkarım yol kapanacak!

Dedi. Karşısındakiler hiç cevap vermediler. Biçare Hüsrev bey nihayet duramadı:

— Allah Allah! Ben böyle şey ne gör-

Telefon muhavereleri uzayıp gidiyordu

"Son Posta",nın sergüzeşt romanı

— 2 —

düm, ne işittim.. dedi. Koca tren kaybolun.. olacak iş değil, bir suikaste uğrayıp berhava edilmiş olsa, infilâkin tahribeti, enkaz görülmek lâzım.. halbuki hiçbir iz yok.. treni şeytanlar mı çaldı, olur şey değil valâhi.. olur şey değil!

Yolda her geçtiğimiz istasyonda diğer istasyonla ve merkezle muhabere ediyorduk. Memurlar da şifre veriyorlardı. Çorlu istasyonuna iki kilometre kala merkezden servisle şöyle bir emir verildi:

— Kar fırtınasından dolayı yol kapandığı takdirde yalnız lokomotifle ve behemehal yola devam olunacaktır. Hükümetin müdahalesine meydan vermeden trenin izi bulunmalıdır. Yollara askerî müfrezeler çıkarılmıştır. Onlardan makûs bir emir almadıkça vazifenize devam ediniz.

Gece Çorlu istasyonuna yıldırım gibi girdik. Trenin durmasına istasyon şefinin şaşkın ve telaşlı bir yüzle kompartimana atlaması bir oldu. Hüsrev bey istasyon şefinin bu heyecanlı halini görünce:

— Eyvah, yol mu kapandı?

Diye bağırdı.

İstasyon şefi nefes nefese idi:

— Hayır! Ekspresten malûmat aldık!

Dedi. Zavalî Hüsrev bey yerinden sıçramıştı. Fakat memurlar yerlerinden bile kıpırdamıyorlardı.

Hüsrev bey koşarak telgraf muhabere odasına gitti. Sonra memurları çağırttı. Onlara izahat verdi:

Tren bulunmuştu!

Uzunköprü istasyonunda battal bir hat üzerine çekilmişti! Telgraf başında müdüriyeti umumiyeden:

— Son sür'atle ve yalnız lokomotifle Uzunköprüye hareket ediniz!

Emri verildi. Askerî müfrezeyi Çorlu'ya bıraktık. Biz ve yabancı memurlar hep birlikte lokomotifle bindik. Kar fırtınası biraz kesilmişti. Bana dayanan Hüsrev beyin bacaklarının titrediğini hissediyordum. Kulağıma eğilip dedi ki:

— Serviste fazla malûmat verilmiyor Allah bilir, bu haydutların bir işidir. Fakat hani ölsem, gam yemeyeceğim, bu ol-

mayacak işin ne olduğunu bir an evvel anlıyalım...

— Ekspres battal hat üzerine nasıl çekilir, müfettiş bey? Yolcular sağ mı imiş?

— Bilmiyorum..

Karşımızdaki memurlar tek kelime söylemeden, birbirlerine sıkışmışlar, ayakta, uzaklara bakıyorlardı. Yalnız bir tanesi bir aralık makiniste:

— Devrilmeyelim!

Dedi. Filvaki tek lokomotifin gece karlar üstünden uçuşu korkunçtu. Bâhusus, müdüriyeti umumiyeden verilen emir nücubince, yoldaki ara istasyonlarının hiçbirinde de durmuyorduk ki mütemmim malûmat alabilelim. Yalnız gece yol açık işareti önümüzde iki renkli şeytan gözü gibi parlıyor, istasyonları sür'atle geçiyorduk. Bu renkli gözler arkamızda meş'um bir istihza ile kapanmış gibi bir müddet bakıp, yumuluyorlardı.

Garibdir ki ateşinin yanında olduğumuz halde üşüyorduk! Nihayet lokomotif keskin bir çığlık kopardı: Uzunköprü istasyonunun fenerleri görünmüştü. Fakat istasyona girmeden birdenbire:

— Dur!

İşareti verilmişti. Lokomotif rayların üstünde gıcırdayarak durdu. Kar tekrar başlamış olduğu için ne olduğunu göremiyorduk.

Hüsrev Beyin, kısık ateşçi lâmbasının aydınlığında dudaklarının titrediğini gördüm. Telaşlı bir sesle:

— Ne var?

Diyebilmişti. Memurlar bermütad hiç kımıldamamışlardı.

Makinist, frenleri bağlayarak:

— Bilmem.. bekiyelim, anlarız!

Dedi. O aralık iki süngülü asker lokomotifin önüne geldi:

— Kimsiniz?

Diye bağırdı.

— Memurlar..

— Bekleyin!..

İstasyonun askerî kordon altına alındığını anladık. Birkaç dakika sonra karlar üstünde gıcırdayan adımlarla karakol kumandanı geldi. Yüzü, omuzları karlar içindeydi. Bir elektrik ceb feneriyle vesikalarımıza baktı. Biz merak ve heyecanla kumandanın yüzüne bakıyorduk. Kumandan çok ciddi bir sesle:

— Pekâlâ, tahkikata el koyabilirsiniz. Ben ilk tahkikatı yaptım.. hâdiseyi anlamadık!.. dedi.

(Arkası var)

İ L Â N

ETİ BANK EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ

Kömür Satış Şubesinde

İstanbulda ve bilâhara irabında Zonguldakta muhasebe işlerinde çalıştırılmak üzere seksen liraya kadar aylık ücretle ve imtihanla müptedi bir memur alınacaktır. İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz bulunmaları lâzımdır.

- 1 — Türkiye Cumhuriyeti tabaasından olmak.
- 2 — Askerlik hizmetini yapmış bulunmak.
- 3 — Yaşı otuzdan yukarı olmamak.
- 4 — En az Lise veya Orta Tiraret Mektebi mezunu olmak.
- 5 — Sıhhat raporu ibraz etmek.
- 6 — Bir suçla mahkûm olmadiğına dair vesika ibraz etmek.

Bu şeraiti haiz bulunanların imtihan günü olan 10 ilkkânun 1937 ye kadar Tophanede İskele iaddesinde 28 numaradaki daireye müracaatları.

"Son Posta",nın Hikâyeleri

Cibinlik

Çeviren: İbrahim Hoyi

Flin, eldivenlerini bileklerine kadar çekti. Ve çizmelerini dizkapaklarının altına bağladı. Elektrik fenerini yaktı.. Bentley'in içinde öldüğü yatağa sokuldu. Cibinliğin iki ucunu çözdü.

Bir kaç dakika bekledi. Sonra cibinliği yerinden indirdi. Katladı, ve nahiye komiserinin evinin arkasında bıraktığı otomobiline götürdü. Onu orada bıraktıktan sonra komiserle, doktorun oturmakta oldukları verandaya doğru yürüdü.

Doktorla, komiser viski şişesinin dibine darı emişlerdi. Bu sefer de (cin) e başlamak üzere idiler. Flin de, bardağına biraz cin koydu, üzerini su ile tamamlarken komiserin korkudan yemyeşil keşildiğini farkettiler. Onlar gidecek, komiser yalnız kalacaktı.

Flin ile doktor, o gece Salam'a döneceklerdi. Ay batmadan evvel, Volta geçmezlerse, orada çadır kuracaklar ve şafağı bekliyeceklerdi.

★

Flin birdenbire sordu:

— Sarı sıtmaдан kurtulan hiç kimseyi gördün mü doktor?

Doktor:

— Evet, dedi.. bir kişi gördüm..

— Bir çok da hastalarla karşılaşmış, onları tedavi etmişsiniz?

— İki yüz kadar!..

Elinin hareketlerini idare edemeyecek kadar çok içmiş olan nahiye komiseri söz zekarıştı:

— 200 de bir kişinin kurtulması bu pek az..

Bardağına uzanırken eli kaydı.

Doğrusunu isterseniz, bu istasyonda, hele muavininin sarı sıtmadan ölümünü gördükten sonra, yalnız başına kalmak her babayığitin yapamayacağı işlerdendi. Flin'e, beni de Salmana götürün dememek için kendini zor tutuyordu.

Komiser bir sigara yaktı:

— Karantine ne kadar sürecek? dedi.

— Üç hafta!..

Bu sefer Flin merakını yenmek istedi:

— Sarı sıtma mikrobu taşıyan sivrisinekler ne kadar yaşarlar mı?

— Ölüm vak'asından 21 gün sonra da hastalık başgösterebilir.

Komiser bir cin daha yuvarladı.

Flin, arkadaşına veda ederek doktorla birlikte evden çıktı.

★

Salam'a sabahın saat beşinde vardılar. Flin, doktoru hastaneye bıraktıktan sonra, doğru evine yollandı. Ortalık daha yeni aydınlanıyordu. Genç Grimsbinin avludan geçerek misafir köşküne doğru ilerlediğini gördü. Zaten onun da beklediği ümit ettiği bu idi. Hemen karısının odasına çıktı. Karısı Mira üzerinde sabahlığı, hasır bir iskemlede oturuyordu. Yanı başındaki masada iskambil kâğıtları vardı. Masanın yanına da bir iskemle konulmuştu. Yorgun gözükten Mira:

— Nasıl oldu da bu kadar çabuk gelebildin?.. diye sordu.

— Bütün gece yol aldım. Grimsbi'nin ne işi vardı burada?

— Ben çağırılmışım. Çok korkmuşum da..

— Neden?

— Dışarıdan bir takım patırdılar işittim. Ayak seslerine benziyordu. Biri, evin etrafında dolayıyordu. İşığı yaktım. Biri, yüzünü pencereye yaslamış, bana bakıyordu. Bu bir yerli idi ve benim yalnız olduğumu öğrenmişti muhakkak.. bunun üzerine Mister Grimsbi'yi çağırdım. Geldi ve sabaha kadar beni bekliyeceğini söyledi.

Ve Flin, oyun masasına doğru giderek, iskambilere el sürülmemiş bile olduğunu farkedererek:

— Siz de, pasyans oynadınız galiba?.. dedi.

— Evet, oynadık.

Flin, âlâ!.. diyerek arkasını döndü ve

Karadenizde fırtına

Evvelki gece Marmarada başlayan lodos, dün akşam üzeri karayele çevirmişti. Karadenizde fırtına baş göstermişti. Hava yağışlıdır. Yağmur dün hemen hemen fasılasız devam etmiştir. Hareket derecesi düşmektedir.

odadan dışarıya çıktı.

Mira da ses çıkarmadı. Kocasının kendisine böyle konuşmuşu beğenmemişti.

Flin, kahvaltısını bitirirken Grimsbi'ye mahkemede işim var. Sen karımı temise götür, dedi ve mahkemeye gitti. Hapiste bir aydanberidir, rahat durmayan sihirbazlardan birini celbetti. Bu sihirbazlar, Concomboda bütün karışıklıkların e-lebaşları idi. Her ne olsa onların başından çıkıyordu. Herif ceza yediğini anlatınca, uzun bir konferans verdi ve serbest bırakılmazsa, Flin'in 24 saat içinde öldürüleceğini haykırdı. Flin de, sihirbazın tam saat dörtte falakaya çekilmesini emretti. Ve saat dörtte tekrar mahkemeye giderek hükmün infazında hazır bulundu.

Evine döndüğü zaman, Mira ile Grimsbi tenise gidiyorlardı. Delikanlı direksiyonda idi, kadın da yanında oturuyordu. Kavalyesi ile arasında epeyce geniş bir mesafe vardı. Flin bunu farkederince gülümsedi, ben olmadığım zaman da kim bilir nasıl birbirlerine yavaşlar.. diye söylendi.

★

Eve girerek doğru yemek odasını geçti. Yarım bardak viskiyi başına dıktı.

Sonra, bahçeye çıktı. Bentley'in yatağından aşırıldığı cibinliği aldı. Günlerdir Grimsbi'yi öldürmeği tasarlamıştı. Ama nasıl yapacağı bir türlü kestirememişti. Ve sarı sıtma mücadelesi için çağırıldığı zaman, eşref saatin geldiğini anlamıştı.

Cibinliği misafir köşküne götürdü, bir iskemlenin üzerine ilıstırdı. Ve ayakta durup Grimsbi'nin yatağına takılmış olan cibinliğe bakmaya başladı.

Bu cibinlikleri değiştirecek, ve delikanlı da öbür dünyaya gidecekti. Bentley'in yatağından aşırıldığı cibinlikte, sarı sıtma mikrobu taşıyan sivrisinekler vardı. Bunlar hiç şüphesiz Grimsbiyi sokacak ısıracaklardı. Böyle bir hal, o muntakaya da sarı sıtmayı aşılacak demektir. Ama Flin'in umurunda bile değildi. O beyaz ırkdaşlarından nefret ediyordu. Arkasından güldüklerini, alay ettiklerini görmez gibi oluyordu. Hastalık sırayet edip, genişleyince, ahali, cibinliklerde otururken, o ellerini kollarını salıya salıya, istediği gibi dolaşacaktı. Kıskançlık aptapo gibi onu sarmıştı.

Flin'i öldürmek için oraya gelen, fakat bulamadığı için de, bahçede sinen Concombali câni, pencerenin dibine sinmiş, kurbanını seyrediyordu. Câni, Flin'in bulamadığı o gece, karısının bir başka boyu adıyla vakit geçirdiğini; şafak söküneye kadar da kâğıd oynadıklarını görmüş, fakat öldürmeği memur olduğu adamın bu olmadığını anlamıştı.. ama, bu gece yanılmıyordu.. Canını cehenneme göndereceği adam, tam kendisine taraf edilen kimse idi.

Flin arkasını dönüp, Grimsbinin yatağındaki cibinliği sökerken, Concombali yerlinin fırlattığı kargı Flin'in sağ omuzunun aşağısına saplandı. Flin, muharebede yaralanan askerler gibi, bir yara aldığı, fakat ölmediğini garib bir insiyakla hissetti ve iki büklüm olarak ellerile, Bentley'in cibinliğini koyduğu iskemleyi yakaladı.

★

Mira ile Grimsbi tenisten dönünce, onu iskemlenin yanında yığılmış buldular. Mira müdhis bir çığlık kopardı ve diz üstü çökerek kocasının başını ellerile kaldırdı. Flin kadınının bu hareket ve hallerinden, Grimsbi ile zerrece alakası olmadığını anlamıştı. Onun için karısının yüzüne bakmadı, gözlerini başka taraflara çevirdi. Çünkü ona inanmamıştı ve delikanlıya da sarı sıtma mikrobları ile öldürmek istemiyordu. Kendisi de tubki sihirbaz gibi falakaya yatırılmahydu.

Bentley'in şimdi de kan lekeleriyle kirli bir renk almış olan cibinliğini gösterecek, güç işitilir bir sesle:

— Şunu kaldırmaz ve yakınız!.. dedi ve minnet ışıkları ile dolu gözlerini karısına çevirdi.

Yarınki rüşhamızda:

Oda meselesi

Yazan: N. Kren

Ruşçadan çeviren: H. Alaz

Son Postanın tefriki: 43

Son Postanın tefriki: 98

Yıldız Sarayında 33 sene Bir Haremağasının Hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

Hekim kadın ilaç diye yedi odanın hasırının altından toz almış, bunları örümcek ağı ve içyağı ile karıştırmış, bu suretle başkadının yarasına mikrob kaptırmıştı

Halbuki; çocuk doğuran kadınlar, derhal sarayın şerefli bir mevkiine geçerler, artık ömürlerinin sonuna kadar saltanat sürerlerdi. Onun için çocukları olmanın gözdele ve ikbal-ler, hekim kadınların yardımlarını celbetmek için bunlara avuç dolusu para vermekten çekinmezlerdi.

Gene bol paralarla bu kadınlardan istifade etmek isteyen diğer bir zümre daha vardı ki; bunlar da; saf, cahil ve toy saraylılardı. Bunlar, her hangi bir iğfal hâdisesi karşısında kaldıkları zaman günahlarını ortadan silmek için, hekim kadınların maharetlerine müracaat ederlerdi. Bu günah eserleri, bazan sessizce silinip giderdi. Fakat çok zamanlar da, zavallı genç saraylılar, derdlerini kimseye söyleyemiyerek aldıkları zehirlerin tesiriyle ızdırapları içinde can verilerdi.

Bu ölüm, türlü sebeblere atfedilirdi. Hekim hanımın yakasından tutmayı, hiç kimse aklından bile geçirmezdi.

Hiç unutmam; Abdülhamid'in ilk saltanat senesinde, bir Hürkai Şerif ziyaretinde, başkadın Nazikeda kadınefendi, (Hürkai Şerif Camisi) nin hünkâr mahfeli kapısındaki binek taşından arabaya bineceği zaman, gözüne uzaktan iki dilenci çocuğu çarpmıştı. Perişan kıyaftelî bir kadının ellerinden tuttuğu bu iki kız, o kadar güzeldi ki; kadınefendi birdenbire durmuş; bir an için gözleri onlara takılıp kalmıştı. Ve bu dalgınlıkla arabaya binerken, sol ayağını şiddetle arabaya çarpmıştı.

Her halde çok canı acımıştı. Çünkü bir anda çehresi, al çuha gibi kızarmıştı. Fakat, bütün gözler kendisine çevrilmiş olduğu için büyük bir metanet göstermiş; ses çıkarmamıştı. Hatta arabaya oturur oturmaz, yanındaki kafaya emretmiş; çantayı açmış, küçük sadaka keselerinden üç tane alarak bize vermiş; o dilenci kadın ile kızlarına yollamıştı.

Arabalar, hareket etmişti. Saraya gelmişti. Kadınefendinin arabası, harem dairesinin binek taşına yanaşmıştı. Araba kapısı açılmıştı. Kadınefendi, arabadan çıktuktan sonra, ızdırapla yürümeye başlamıştı. Kalfası, ve başağası derhal koltuklarına girmişler, dairesine çikarmışlardı.

Biraz sonra haber aldık ki; sol ayağının mafsal kemiğini çarptığı için biraz fazlaca ızdırap hissetmiş; aynı zamanda, küçük bir sıyrık husule gelmiş.

Tesadüf, bu işi? Hacı Dudu denilen hekim kadın, o sırada sarayda imiş. Bu haber alır almaz, derhal başkadın efendinin dairesine giderek, giyâ ızdırapı teskin etmek için bir takım ilaçlar yapmış. Ertesi gün, birdenbire kadınefendinin yarasına, böylece mikrob kaptırmış.

Ben, yetişemedim, fakat işittim. Gene bu hekim kadınlardan biri, Sultan Mecidin dördüncü haremî, -Fatma ve Refia sultanlarla Sultan Reşadın annesi- (Gülcehal) kadınefendiyi öldürüyormuş. Bu hekim kadın, bir mayıs günü, Gülcehal kadınefendiyi müracaat etmiş:

—Aslanım, fazlaca kanlısınız. Renginiz, âdetâ mor gibi görünüyor. Tam mevsimdir. Eğer size on tane sülük tutarsam; çehreniz gül rengi olur.

Demiş. Malûm ya, saray kadınlarının her şeyden evvel düşünceklere şey,

güzelliktir. Güzellik hatırı için -şimdiki sinema yıldızları gibi- her şeye ve en meşakkatli çarelere müracaat etmek, harem dairesinde en tabii işlerdendir. Buna binaen, Gülcehal kadınefendi de bu teklifi bilâtereddüd kabul etmiş.

Hamam hazır. Mevsim hasebile sülük şişesi de, hekim kadının ilaç sepetinde. Derhal hamama koşarlar. Kadın efendiyi soyarlar. Göbek taşına yatırılır. Hekim kadın, pul şişenin içinde birbirine kenetlenmiş sülüklerden on tane çıkarır. Hemen, kadınefendinin ensesine yapıştırır.

Aç sülükler, şişmeye başlarlar. En o-burlarından birkaç tanesi çatlar. Fakat ötekiler, bir türlü işihalarını teskin edemezler. İkiser parmak şiştikleri halde, düşmez. Kadınefendiyi baygınklar gelmeye başlar. Hekim kadında da telâş artar. Kadınefendinin vücudünü

şiddetle sarsarlar. Sülükleri güçlükle düşürürler. Fakat sülüklerin açtığı yaralardan sızan kanları bir türlü kesemezler. Gülcehal kadın, artık kendinden geçer, düşer bayılır. Kalfaların feriyad her tarafa yayılır. Mesele, derhal padişaha akseder. Hemen hekimbaşya haberler gider. İsmail Hakkı paşa derhal saraya gelir. Tedaviye girişir. Fakat, kadınefendi bir türlü ayılmaz. Telâş, bir kat daha artar. Sultan Mecid, haremî odasına gelip de onu o halde görünce, teessüründen ağlamaya başlar. Bir hayli uğraşılır, kadınefendinin hayatı, güçlükle kurtarılır.

Garibdir ki; böyle birçok misaller olduğu halde, bunlara zerre kadar ehemmiyet vermezlerdi. Saraylılar, gene bin türlü derdlerine derman olan hekim kadınları, baş üstünde gezdirirlerdi.

(Arkası var)

GRIP NEZLE
NEOKALMINA
BAŞ VE DİŞ BÜTÜN
KIRIKLIK AĞRILARI DİNDİRİR

Kastamonu sulh Hukuk Mahkemesinden:

Hazne vekili avukat Nahid Çınarın Er-zincanda Topçu namile maruf Niyazi yanında Binbaşı Ölü Vehbi kızları Leman ve Nuriye ve Kastamonuda hesap memurluğundan çıkarılma Ali Rıza aleyhlerine davalardan Leman ve Nuriyenin babaları ve murisleri binbaşı Ölü Vehbinin 927 senesi askeri ambar ve aynı yatından yolsuz sarfiyat yapmak suretile üç lira 56 kuruş ve diğer Ali Rızanın 45 lira 91 kuruş zimmethine geçirdiklerinden tahsil dileği açmış olduğu davanın muhakemesinde; Davalıların ikametgâhları meçhul olduğundan muhakemenin bırakıldığı 4/11/937 perşembe günü saat onda mahkemeye gelmedikleri ve bir vekil göndermedikleri takdirde haklarında giyap kararı verileceği gazete ile ilân edildiği halde mahkemeye gelmediği veya bir vekil göndermedikleri takdirde muhakemenin giyaben devam ettirileceği ve ayrıca namlarına çıkarılan giyap davetiyesinin birer nüshalarının mahkeme divanhanesine talik edildiği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Ticarethanemiz eskisi gibi kürk mantolarını 10 sene garanti ve

12

ay vade ve kefaletsiz olarak satılmaktadır. Anadoluda bulunan müşterilerimize aynı şartlarla kabul ediyoruz.

Mahmudpaşa, Kürkçü Han içerisi
BEYKO Telefon: 21685

RADYO

Bugünkü program

14 İkinciteşrin 1937 Pazar
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13: Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi, 19: Safiye: Piyo ve keman refakatle, 19.30: Konfrens: Selim Sırrı Tarcan (İnsanlar ve hayvanlar, Aksel munte), 20: Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 20.45: Bay Muzaffer ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (Saat ayarı), 21.15: Orkestra, 22.15: Ajans haberleri, 22.30: Plâkla solo, Opera ve operet parçaları, 22.50: Son haberler.

Ölçü üzerine Fenni Kasık Bağları

Mide, barsak, böbrek

düşünlüğüne

Fenni

Korsalar

İstiyenlere ölçü

tarifesi gönderilir

Eminönü

İzmir sokağı

Tel. 20219

ZAHARYA

Oraopulos

Taklitçilerden

sakınınız.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FIATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	1340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum - Bum

Çeviren: Ahmed Cemalettin Saraçoğlu

Bolşevik de rızıcı "Ne diyorsunuz? diye inledi. Yapayalnız mı idiniz? Halbuki biz sizi Alman donanmasının pişdarı sanmıştık "

Düşman denizcisi hiddetli bir edâ ile cevap verdi:

— Geminiz Alman donanmasına keşaflik eden bir tekne olduğuna biliyoruz da ondan teslim olduk. Memleketinizin bütün deniz kuvvetleri sizin arkanızda duruyor. Sizi batırabilir olsaydık hattıharb zırhlılarınızın karşısında ne yapacaktık? Zaten böyle olmasaydı sizin yalnız başınıza bize hücum ve teslim olma davete hiç cesaretiniz olabilir miydi?

Halbuki «Möve» bu cür'etkârane tehdide başvurduğunuz zaman yapayalnızdı ve arkasında hattıharb zırhlısı değil, bir tek kruvazör bile yoktu.

Muhatabıma: — Affedersiniz kumandan ama yanıltırsunuz dedim, arkamızda hattıharb zırhlısı filân yok, yalnızız, tamamile yalnızız...

Bolşevik denizcisinin hayret ve teessüfünden gözleri faltaşı gibi açıldı. Yeis ve teessüfünden âdetâ kudurdu. Yüzü morardı. Boğulur gibi zor nefes alarak:

— Ne diyorsunuz? diye inledi; ne diyorsunuz? Yapayalnız mı idiniz. Şayed bundan bir an bile şüphelenmiş olsaydık beyaz bayrak mı çekerdik? Teslim mi olurduk?.....

Yaşlı kumandan yeis ve hiddetinden köpürmüştü ama kendilerine oynadığım oyunu rusca diğer arkadaşlarına anlattığı zaman yeis ve hiddet bahsinde onu gölgede bırakanlar oldu; hattâ içlerinden bir tanesi üzerime atılmak bile istedi ama arkadaşları kendisini itidale davet ettiler. Herifler tek başına bir geminin, içinde ağır surette müsellâh bir ganbot da bulunan dokuz tane silâhlı gemiden mürekkebe bir kafilayı teslim olma davet etmesine akıl erdirmiyorlardı.

Lâkin bolşevik gemiciler böyle meselelere ehemmiyet verir görünmüyorlardı. Onlara böyle şeyler vız geliyordu. Dokuz müsellâh gemi bir tek gemiye teslim olmuştu. Bundan onlara ne idi? Onların bildiği tek bir şey vardı ki o da bu dokuz geminin mayınla dolu oldukları ve şayed gemilere bir tek humbara isabet edecek olursa berhava olup gidecekleri idi. Binaenaleyh harabsiz, harbsiz teslim olmayı cana minnet saymışlardı.

Gemilerin mayın dolu olduğunu öğrenmek beni çok memnun etmiş, şevk ve neş'emi artırmıştı. Zira düşman gemileri bu mayınları dökmek fırsatına kavuşmuş olsalardı belki «Möve» de dahil olduğu halde birçok Alman gemileri mahvolup gidecekti.

Kumanda köprüsündeki yüksek mevkiimden önümde giden esir dokuz gemiyi seyrediyordum. Bana öyle geliyordu ki «Möve» şöhretile mütenasib şerefli bir iş daha görmüştür. Bir tek ihtar güllesi pahasına dokuz düşman gemisini esir etmek doğrusu haklı olarak iftihar edilecek, göğüs kabartıcı bir işti. Amirale keyfiyeti bir telsizle bildirmiş, dokuz düşman gemisi esir aldığımızı haber vermişim. Amiral telsizimize hemen cevap verdi. Bu cevabda: — Bravo Möve! Sizi tebrik ederim. Berhüdar olun! deniliyordu.

Bu vak'adan sonra «Möve» zabtiye memurluğu vazifesine avdet etti; kızılarm çıkardıkları iğtişâşları, kargaşalıkları bastırmakla vakit geçirdi ama bu vazifemiz uzun sürmedi. Kaçakçılık gibi çetin bir işle uğraşan birkaç Finlandiya gemisini zabtettik. Aynı zamanda (1500) Rus mültecisini «Li-bau» a naklettik. Bu mültecilerin kısmı âzamı Alman neslinden Baltık vilâyetlerinde oturan Ruslardı.

Vazifemizin biri de mühim noktalara mayın dökmektir.

Temmuzda Almanya dönmek emrini aldık. Almanya avdet eder etmez de on beş günlük bir mezuniyet istedim ve zevceme iltihak ederek yarım kalmış olan balayımızı ikmal etmek istedim ama bana balayının zevkini çıkarmak mukadder değildim ki hemen «Kiel» e dönerek gemiyi yeni bir sefere hazırlamak emrini aldım.

«Möve» bir defa Atlas Okyanusuna açılacaktı. Hummalı bir faaliyetle sefer hazırlıklarına başladık. Lâkin son dakikada alâkadar makamlar düşman abluka hattının artık zorlanamayacak derecede kuvvetlenmiş olduğunu ileriye sürerek emri geri aldılar. Birleşik Amerikanın da Almanya'ya harb ilân etmesi üzerine Amerikan gemileri düşman abluka hattındaki gedikleri tıkamışlar imiş!..

Bilmiyerek, istemiyerek yavaş yavaş dünyanın yedi deryasındaki serseri ve maceralı hayatım sona ermek üzere bulunuyordum. Halbuki ben macerâsız, sergüzeştiz yaşayabilecek bir adam değilim ve nasibim bana bir takım yeni macerâlar hazırlıyormuş da benim haberim yokmuş; Çin denizlerinin Şişko ve rindmeşreb denizcisinin çekeceği çile henüz dolmamış. Çinlilerin dedikleri gibi: «Ne yapalım? Kısmet!..» demekten başka elden ne gelir ki...

(Arkası var)

İstanbul Borsası kapanış fiatları 13-11-1937

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	623.25	623.00
New-York	0.8001	0.79825
Paris	23.6125	23.62
Milano	15.2138	15.22
Brüsel	4.7135	4.7150
Atina	87.6855	87.72
Cenevre	3.4665	3.4675
Amster	64.18	64.205
Sofya	1.4463	1.4470
Prag	22.7625	22.7720
Viyana	4.2118	4.2134
Madrid	12.675	12.68
Berlin	1.9837	1.9845
Varşova	4.2214	4.2230
Budapeşte	4.0192	4.02
Bükreş	108.6240	108.6675
Belgrad	34.5768	34.59
Yokohama	2.7564	2.7575
Moskova	23.58	23.57
Stokholm	3.1125	3.1135

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 60 peşin	00.00	00.00
A. şm. % 60 vadeli	00.00	00.00
Bomonti - Nektar	0.00	0.00
Aslan çimento	00.00	00.00
Merkes bankası	00.00	00.00
İş Bankası	00.00	00.00
Telefon	0.00	—
İtihat ve Değir.	0.00	—
Şark Değirmeni	0.00	—
Terkos	0.00	0.00

İSTİKBAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	00.00	00.00
» » I vadeli	15.05	15.05
» » II vadeli	00.00	00.00

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	00.00	00.00
» I vadeli	00.00	00.00
» II vadeli	00.00	00.00
Anadolu mü. peşin	00.00	00.00

PARALAR

	Alış	Satış
1 Türk altını	1083	1084.
1 Banknot Os. B.	265.	266.

Nöbetçi

Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemdarda: (Eşref Neş'et), Beyazıda: (Haydar), Samatyada: (Eryoflos), Eminönünde: (Beşir Kemal), Eyübd: (Arif Beşir), Fenerde: (Emilyadi), Şehreminde: (Nazım), Şehzadebaşında (Hamdi), Karagümrükte: (Kemal), Küçükpaşarda: (Hulusi), Bakırköyünde: (Hilâl).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Dairede: (Güneş), Topçularda: (Sporidis), Taksimde: (Nizameddin), Tarlabasında: (Nihad), Şişlide: (Halk), Beşiktaşta (Naıl Halid).
Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar'da: (İmrahor), Sarıyerde: (Nuri), Kadıköyünde (Sihhat), (Rifat), Büyükdada: (Şinasi Rıza), Heybelide: (Tanaş).

YİNE VE DAİMA

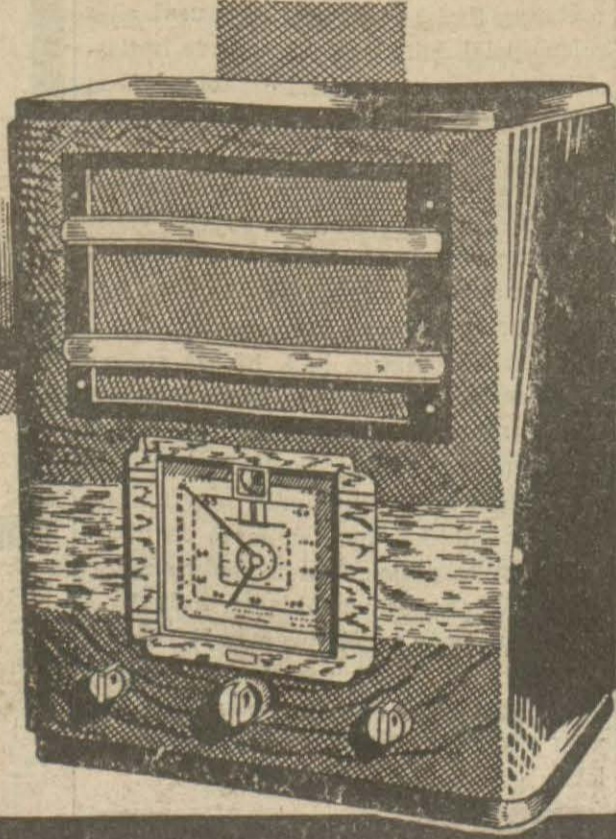
BİRİNCİDİR...

Radyo sahasında malik olduğu tükenmez teknik menbaları sayesinde RCA her vakit ilk olarak tek mil dünya müşterilerine en müheyyic icadları arz etmiştir. Tekmil sair markalar, bunları yalnız takip ettiler. RCA birçok icadları meyanda ilk olarak: Dinamik oparlör, Elektrik şebeke cereyanile işliyen ilk radyoyu, ilk çelik lambaları ilk göz ayarını icad etmiştir. Dünyanın en büyük teşkilâtına malik RCA tarafından vücade getirilen bir ahizeye malik olmaktan dolayı tam manasile mağrur olabilirsiniz.

Yeni 1938 model katalogu istemek üzere lütfen müessesemize yazınız.

KALİTENİN
TİMSALIDIR

SUY

BOURLA BİRADERLER VE Şİ - İSTANBUL-ANKARA-İZMİR

YERLİ MALİ MERİNOS İPLİKLERİ

BURSA MERİNOS
FABRİKASI MAMULATI
ÇIKMAĞA
BAŞLAMISTIR.

UCUZLUK VE
NEFASETİN NASIL
BİR ARAYA
GELDİĞİNİ

Selâh

**YERLİ
MALLAR PAZARLARINDA
GÖREBİLİRSİNİZ**

NEZLE

Kırıklık, baş, diş,
ve adale ağrıları
en seri ve en kat'i
şekilde yalnız kaşe

GRİPİN

ile geçer

Havaların serinlediği bugün-
lerde alacağınız ilk tedbir
evinizde bir kaşe

GRİPİN

bulundurmak olmalıdır.

GRİPİN

Kalbi bozmadan, mide ve böbrekleri
yormadan bütün ıztırapları dindirir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir
İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız.

EFES BANK Ltd.

TÜRK SOSYETESİ
SERMAYESİ 500,000 T. Lirası

Merkezi: ZONGULDAK
Her türlü Banka Muameleleri
Eski: (Zonguldak Yardım Bankası).

Dr. İHSAN SAMİ
Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek te-
mîli ve taze aşısıdır. Divanyolu Sultan
Mahmut türbesi No. 113

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL